

Zeleň z přírody

Přirozené propojení

Zeleň ve veřejném prostoru je víc než jen dekorace – je to živý systém, který přispívá k biodiverzitě, adaptaci na změnu klimatu a k lidské pohodě. Stále více obcí, projektantů a správců zeleně volí přirozené řešení s použitím původních rostlin, zplaňujících cibulovin a květinového osiva. Tento přístup odpovídá potřebě udržitelných, do budoucna odolných venkovních prostor, které prospívají jak v městském, tak ve venkovském prostředí.

V tomto katalogu představujeme možnosti využití cibulovin, rostlin a osiva v různých typech veřejné zeleně – od lesů, lesních okrajů a travnatých pásů přes parky až po stromové mísy, vsakovací průlehy a zelené střechy. Důraz je kladen na víceleté kvetení, přirozený vzhled a posílení místní biodiverzity. Chytrou kombinací a volbou druhů, které se samy udržují, vzniká robustní vegetační obraz s nižšími nároky na údržbu a vyšší ekologickou hodnotou.

Doufáme, že tento katalog poskytne inspiraci a prakticky přispěje k rozhodnutí pro zeď, která bude nejen estetická, ale také velmi funkční. Když dáme přírodě prostor, vytváří se pouto mezi lidmi, krajinou a vším živým.

Váš tým Verver Export

© Všechny obrázky podléhají autorským právům a nemohou být použity jakoukoli stranou pro komerční ani nekomerční účely.

02

Úvod

03

Obsah

04

Inspirace

06

Zavedení

Původní rostliny jsou přirozenou
součástí veřejné zeleně 06

Přírodní zóny s
původními druhy 08

10

Vysvětlení průvodce výsadbou

14

Zóny

1. Les	14
2. Lesní okraj	28
3. Louka	44
4. Silniční zeleň	60
5. Břeh - retenční nádrž	76
6. Paty stromů	92
7. Zelená střecha	104

26

Krokus	26
Tram Wild	42
Směsi semen	58
Narcissus	74
Magnet pro včely	102

116

Rejstřík produktů

130

Naše piktogramy

131

Verver Export Evropa

Zeleň propojuje člověka, přírodu i místo

Přírodně pojatá veřejná zeleň vybízí k odpočinku, setkávání a objevování. Využití přirozených výsadeb a důraz na biodiverzitu vytvářejí prostředí, které spojuje ekologické hodnoty se společenským rozměrem.

Původní rostliny jsou přirozenou součástí veřejné zeleně

Ve veřejné zeleni lze najít přírodní zóny v různých podobách, například parky, lesy, travnaté pásy, trávníky, vsakovací průlehy a zelené střechy. Tyto zóny přispívají ke zdravému životnímu prostředí tím, že zlepšují kvalitu ovzduší, snižují efekt tepelných ostrovů, poskytují ochlazení a podporují biodiverzitu. Hrají rovněž důležitou roli v adaptaci na změnu klimatu, protože snižují riziko záplav a podporují vsakování vody do půdy.

Přirozeně původní výsadba

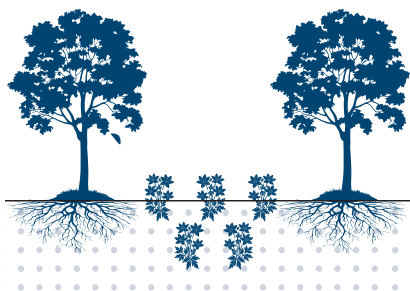
Cibuloviny určené k přirozenému zplanění a původní květiny, rostliny a stromy jsou zásadní pro zdravou biodiverzitu. Poskytují potravu a úkryt hmyzu a dalším živočichům, lépe odolávají místním povětrnostním podmínkám a přispívají k odolnějšímu a udržitelnějšímu ekosystému ve veřejné zeleni.

V tomto katalogu se zaměřujeme na udržitelné projekty výsadby s cibulovinami a trvalkami v rámci stávajících zón veřejné zeleně.

Různé formy přírodních zón:

Parky, lesy, okraje lesů

Tyto oblasti poskytují prostor pro rekreaci, odpočinek a prožitek z přírody. Jsou důležité pro zachování biodiverzity a přispívají ke kvalitě ovzduší i ochlazování prostředí.

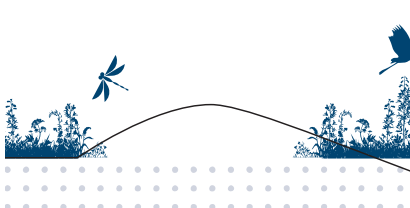
Zelené střechy

Střechy pokryté vegetací poskytují izolaci, snižují tepelný stres a přispívají k zadržování vody.

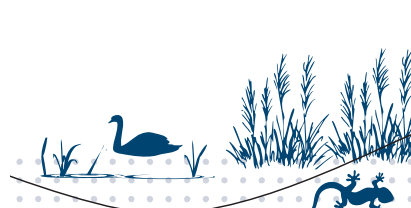
Travní plochy

Travní plochy jsou běžným prvkem veřejné zeleně, poskytují prostor pro rekreaci a hrají roli ve vodním hospodářství.

Silniční zeleň

Podél silnic a vodních toků bývají travnaté pásy často porostlé trávou a rostlinami, někdy i stromy. Tyto zóny mohou přispívat k biodiverzitě a zkrášlovat krajinu.

Vsakovací průleh

Jedná se o snížené místo v terénu, které pomáhá zadržovat a řídit dešťovou vodu a brání jak přemokření, tak vysychání. Funguje jako zásobník dešťové vody, zajišťuje její vsakování do půdy a přispívá k zelenějšímu a chladnějšímu městskému klimatu.

Výhody přírodních zón ve veřejné zeleni

+++ Kvalita ovzduší

Rostliny ve veřejné zeleni filtrují vzduch a snižují koncentraci škodlivých látek.

+++ Biodiverzita

Přírodní zóny poskytují životní prostor rostlinám a živočichům, což přispívá k bohaté biodiverzitě.

+++ Zdraví

Zelené prostředí vybízí k pohybu a odpočinku, což má pozitivní dopad na fyzické i duševní zdraví.

--- Tepelné ostrovy

Zeleň ve městě zajišťuje ochlazování a pomáhá omezovat vznik tepelných ostrovů, zejména v letním období.

Zadržování/vsakování vody

Vegetace pomáhá zachytit dešťovou vodu a nechat ji prosakovat do půdy, čímž snižuje riziko povodní a podporuje doplňování vodních zásob.

Adaptace na změnu klimatu

Zeleň je zásadní pro přizpůsobení se důsledkům změny klimatu, například extrémnějším povětrnostním jevům.

Přírodní zóny s původními druhy

V městech hrají přírodní zóny klíčovou roli pro biodiverzitu, příjemné prostředí i celkovou pohodu obyvatel. Patří sem parky, zahrady, hřbitovy, vodní biotopy i ekologické spojovací zóny.

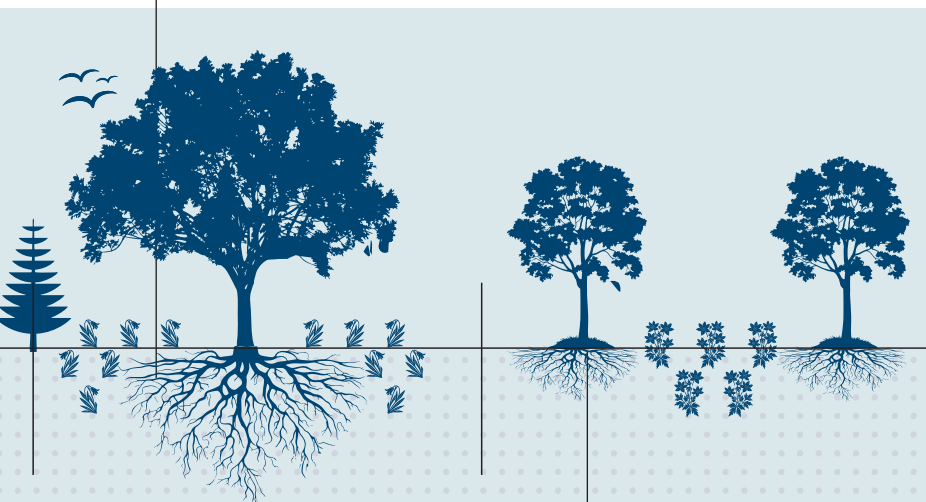
Les

Lesní porosty i rozsáhlejší parkové celky jsou tvořeny 2 skupinami stromů: listnáči a/nebo jehličnany.

Listnaté stromy zpravidla vytvářejí humózní vrchní vrstvu půdy zadržující vlhkost, která umožňuje výsadbu podrostu. Složení výsadby je primárně podmíněno půdním typem a určeno pro stanoviště ve stínu či polostínu.

Jehličnany jsou stálezelené a propouštějí k podrostu jen velmi málo světla. Proto jsou možnosti výsadby poměrně omezené. Hodnota pH půdy je většinou kyselá a půda je zpravidla chudá na živiny.

Louka

Louka ve veřejném zelení je travnatá plocha určená k rekreaci nebo jako součást přírodního prostředí. Může jít o tradiční travnatou louku, ale také o květinovou louku s rozmanitými rostlinami a bylinami, které podporují biodiverzitu.

Louky se většinou nacházejí na plném slunci. To, zda půjde o travní či květinovou výsadbu, určuje vlhkost půdy, množství živin a zvolený způsob údržby.

Květinové louky prospívají na živinami chudých půdách, protože zde čelí menší konkurenci rychle rostoucích trav a dalších rostlin.

Lesní okraj

Lesní okraje, čili zóny se směsí původních keřů (často kvetoucích a plodonosných), se nacházejí na mnoha místech městské i krajinné zeleně. Převládají opadavé keře, což zajišťuje vysokou světelnou propustnost k povrchu půdy zejména na jaře. Na výběr rostlin mají největší vliv světelné podmínky, vlhkost půdy a množství živin.

Nezbytnou součástí dřevinného porostu je bylinné patro. Pod korunami stromů a keřů bývá konkurence trav mnohem menší, protože dopadá méně světla. a díky tomu mají některé kvetoucí druhy výrazně lepší šanci se rozvinout.

Ekologické spojovací zóny jsou stezky či území, která propojují jednotlivé přírodní oblasti, což umožňuje živočichům pohyb a zároveň se může šířit vegetace. V městských oblastech mohou tyto zóny tvořit například liniové výsadby dřevin, břehové porosty nebo zelené pásy podél komunikací.

V tomto katalogu nabízíme řešení výsadby pro přírodní zóny v městských oblastech i v otevřené krajině. Protože každá zóna má své zvláštnosti, můžete s naším průvodcem výběrem snadno najít vhodný návrh výsadby.

Silniční zeleň

Travnatý pás je pruh půdy podél silnice nebo cesty, který se obvykle jednou či několikrát ročně seče a je porostlý travinami a bylinami. V travnatých pásích se také nacházejí stromy a/nebo skupiny keřů.

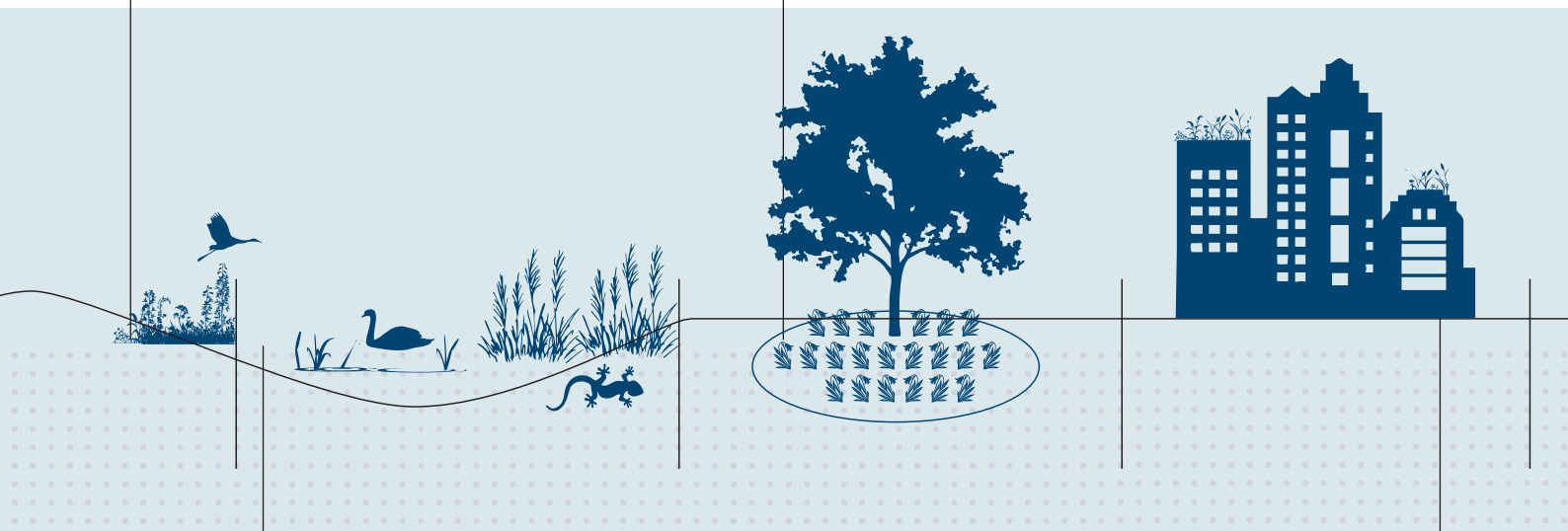
Travnaté pásy, ale i svahy se většinou nacházejí na plném slunci. To, zda půjde o travní či květinovou výsadbu, určuje vlhkost půdy, množství živin a zvolený způsob údržby.

Stromová mísa

Stromová mísa je prostor půdy kolem kmene stromu, která umožňuje přístup vzduchu a vody a ideálně by měla být alespoň tak velká jako koruna stromu. Tam, kde je půda kolem stromu zpevněná, například dlažbou, bývá stromová mísa často mnohem menší než koruna stromu.

Důležité je, aby výsadba nepředstavovala pro mladý strom příliš velkou konkurenci o vodu a živiny a byla odolná vůči stínu a suchu, které ve stromové míse často panují.

Vsakovací průleh/břeh

Vsakovací průleh ve veřejné zeleni je snížená část terénu, často porostlá trávou či jinou vegetací, která slouží jako dočasná retenční plocha pro dešťovou vodu. Zachytává srážkovou vodu, nechává ji vsakovat do půdy a pomáhá tak snižovat riziko zaplavování. Přirozené vsakovací průlehy se v přírodě vyskytují na mnoha místech. Lze je přirovnat k břehům rybníků či řek; mají pozvolný přechod z vody na pevninu.

Rostliny musí snášet jak vlhčí podmínky, tak i období sucha. Kromě toho je zásadní dobrá drenáž a střední až vyšší zásoba živin v půdě podporuje zdravý růst.

Střechní vegetace

Střechní vegetace zadržuje vodu déle po silném dešti a pomáhá tak zabránit přetížení kanalizace. Kromě toho vegetace přispívá k ochlazení městského prostředí a ke zvýšení izolační hodnoty budov. Střechní vegetaci lze použít na zahradních domcích, veřejných budovách, zastávkách MHD, střeších kanceláří a firem, rodinných domech, bytových blocích i panelových domech.

Použité druhy musí mít nízké nároky na údržbu, množství živin a vykazovat mělký kořenový růst a zároveň musí být odolné vůči suchu, slunci a větru.

Průvodce výsadbou

V tomto katalogu pracujeme s průvodcem výsadbou, který vás rychle nasměruje k typu použití či zóně veřejné zeleně, pro kterou hledáte vhodné zelené řešení.

Po výběru typu použití či zóny vám průvodce výsadbou umožní podle specifických charakteristik stanoviště, jako je světlo, vlhkost a úroveň živin v půdě, najít přesné doporučení výsadby cibulovin, směsí osiv a/nebo (původních) rostlin od firmy Verver Export.

A

Krok

Výsadbová zóna

B

Krok

Určete světelné podmínky vašeho stanoviště

C

Krok

Vlhkost půdy

D

Krok

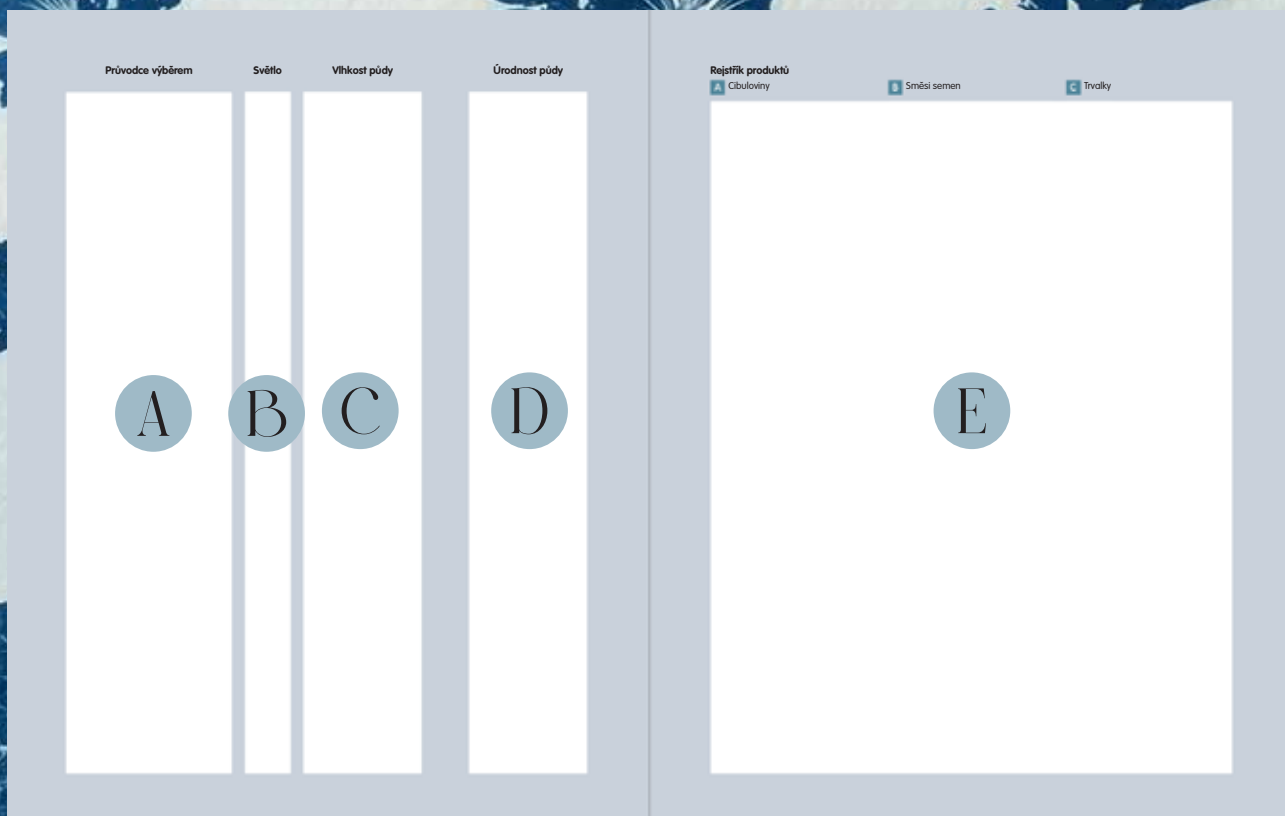
Úrodnost půdy

E

Krok

Rejstřík

Krok

Výsadbová zóna

Hledáte výsadbu pro konkrétní použití ve vaší veřejné zeleni? Vyberte v níže uvedené tabulce zónu a přejděte přímo na uvedenou stránku.

1. Les	Průvodce výsadbou strana 20-21
2. Lesní okraj	Průvodce výsadbou strana 34-37
3. Louka	Průvodce výsadbou strana 50-53
4. Silniční zeleň	Průvodce výsadbou strana 66-69
5. Vsakovací průleh/Břeh	Průvodce výsadbou strana 82-85
6. Stromová mísa	Průvodce výsadbou strana 96-97
7. Zelená střecha	Průvodce výsadbou strana 110-111

U příslušného průvodce výsadbou postupujte podle následujících kroků zleva doprava v uvedeném schématu.

Krok

Určete světelné podmínky vašeho stanoviště

Množství slunečního světla je rozhodující pro to, jakou výsadbu můžete použít.

Slunce	>6 hodin slunce denně
Polostín	3–6 hodin slunce denně
Stín	<3 hodiny slunce denně

Krok

Vlhkost půdy

Vlhkost půdy představuje množství vody dostupné porostu během vegetačního období a zároveň určuje, do jaké míry je půda schopna tuto vláhu udržet.

Suchá	Lehká, vysoce propustná půda, která v létě výrazně vysychá
Normální	Těžší půda, která dokáže dobře zadržet vodu
Mokrá	Nehydratující půda či půdní vrstva, mokrá po dešti nebo kvůli vysoké hladině podzemní vody

Krok

Úrodnost půdy

Úrodnost půdy se popisuje jako množství základních živin, které jsou rostlinám k dispozici. Dostupnost těchto živin je ovlivněna faktory, jako je struktura půdy, hodnota pH a obsah organické hmoty. Lze je popsat mnoha způsoby, my jsme se rozhodli pro následující čtyři charakteristiky.

Velmi úrodná	Velmi úrodná půda má obvykle dobrou strukturu, dobře zadržuje vodu, je vyhnojená a obsahuje mnoho organické hmoty, jako je kompost a humus.
Úrodná	Úrodná půda má obvykle dobrou strukturu, dobře zadržuje vodu a obsahuje mnoho organické hmoty, jako je kompost a humus.
Středně úrodná	Středně úrodná půda se nachází mezi půdou chudou na živiny a půdou živinami bohatou. To znamená, že půda obsahuje dostatek živin pro mnoho druhů rostlin, ale není natolik bohatá, aby v ní dokázaly růst pouze nejdominantnější druhy.
Chudá/neúrodná	Chudá půda je půda s nízkou koncentrací živin a minerálů. To znamená, že půda je méně úrodná a méně vhodná pro dobrý růst mnoha rostlin.

Zde najdete vhodné cibuloviny, semenné směsi a trvalky pro toto použití. Tyto produkty také naleznete v indexu (od strany 116) s objednáčím číslem a informacemi o produktu.

Krok

Rejstřík

V rejstříku najdete více informací o různých produktech, které jsou vhodné pro vámi zvolenou zónu. Nejedná se zde pouze o údaje, jako je barva, výška či doba kvetení; zahrnuty jsou i další specifické charakteristiky, například nároky na vápník, humus a pH půdy, hostitelské rostliny pro různé živočišné druhy nebo informace o jedovatosti.

Kyselost	Kyselost půdy je rozhodujícím faktorem pro růst rostlin. Hodnota pH nižší než 7 znamená kyselou půdu, pH okolo 7 značí neutrální půdu a pH vyšší než 7 označuje půdu zásaditou. Při příliš nízké nebo příliš vysoké kyselosti půdy mohou rostliny hůře přijímat živiny a některé živiny pro ně mohou být dokonce toxické. Většině cibulovin i (původních) rostlin se nejlépe daří v půdách s pH 5 až 7. Mimo toto rozmezí dokážou růst pouze specializované druhy.
Vápník	Vápenité půdy jsou obecně ochuzené či chudé, což znamená, že obsahují střední až nízké množství živin. Vápenité půdy jsou tolerantnější vůči suchu a obvykle mají lepší strukturu než kyselé půdy. Vápenitá půda má pH vyšší než 7.
Humus a organické látky	Půdy s typickou písčitou barvou bývají většinou chudé na humus. Půdy s tmavě hnědým až černým zabarvením bývají zpravidla bohaté na humus. Většině cibulovin vyhovuje humózní půda, zatímco většině (původních) rostlin se lépe daří v půdách chudších na humus.

Les

1

Les

Les je porost stromů v dominantním stromovém patru, případně několika stromových patrech.

V závislosti na stromovém patru lze rozlišit další vegetační patra: mechové, bylinné a keřové.

*„Tam, kde
zakorěňují stromy,
roste soudržnost –
les jako srdce
přírody.“*

Růst a kvetení ve stínu

Les je území převážně porostlé stromy, jejichž koruny vytvářejí víceméně uzavřený celek. Není to jen shluk stromů, ale ekosystém, v němž stromy, rostliny, živočichové, houby a bakterie společně žijí a jsou na sobě vzájemně závislí.

Listnaté lesy se vyskytují i v mírném pásmu, kde je méně chladno, a na nižších svazích hor. Stromy na podzim shazují listy.

Listnaté lesy bývají bohaté na různé byliny a keře, protože mezi korunami stromů proniká na zem více světla a rostliny se zde dobře rozvíjejí. Výjimkou jsou bučiny, jejichž husté koruny propouští málo světla; navíc se opadané listy rozkládá velmi pomalu, což na půdě téměř neumožňuje růst bylinné vegetace a mechů. Mnoho druhů bylinného patra tvoří geofyty — rostliny, které kvetou velmi brzy na jaře, ještě než stromy olistí.

V bylinném patře roste například sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), sasanka pryskyřníkovitá (*Anemone ranunculoides*), dymnivka dutá (*Corydalis cava*), dymnivka plná (*Corydalis solida*), silenka dvoudomá (*Silene dioica*), svízel vonný (*Galium odoratum*), náprstník červený (*Digitalis purpurea*), kapradiny a trávy.

Jehličnaté lesy rostou v mírném pásmu, kde jsou zimy chladné a půda bývá chudá: na písčitých půdách, neúrodných půdách a na vyšších horských svazích až k horní hranici lesa.

Jehličnaté lesy mívají méně druhů rostlin než listnaté, a to často proto, že jsou vysazeny na chudé půdě. Stromy obvykle rostou těsně u sebe, a tak na zem dopadá jen málo světla (výjimkou jsou modřínové lesy v zimě). Byliny zde často nedokážou plně vyrůst a pod poměrně silnou vrstvou jehličí se nemůže vytvořit humózní půda. Vzniká tak kyselá půda, která není pro mnoho druhů vhodná.

Bylinné patro tvoří rostliny vysoké 5–135 cm. Toto vegetační patro je pojmenováno podle převládající růstové formy, kterou jsou byliny.

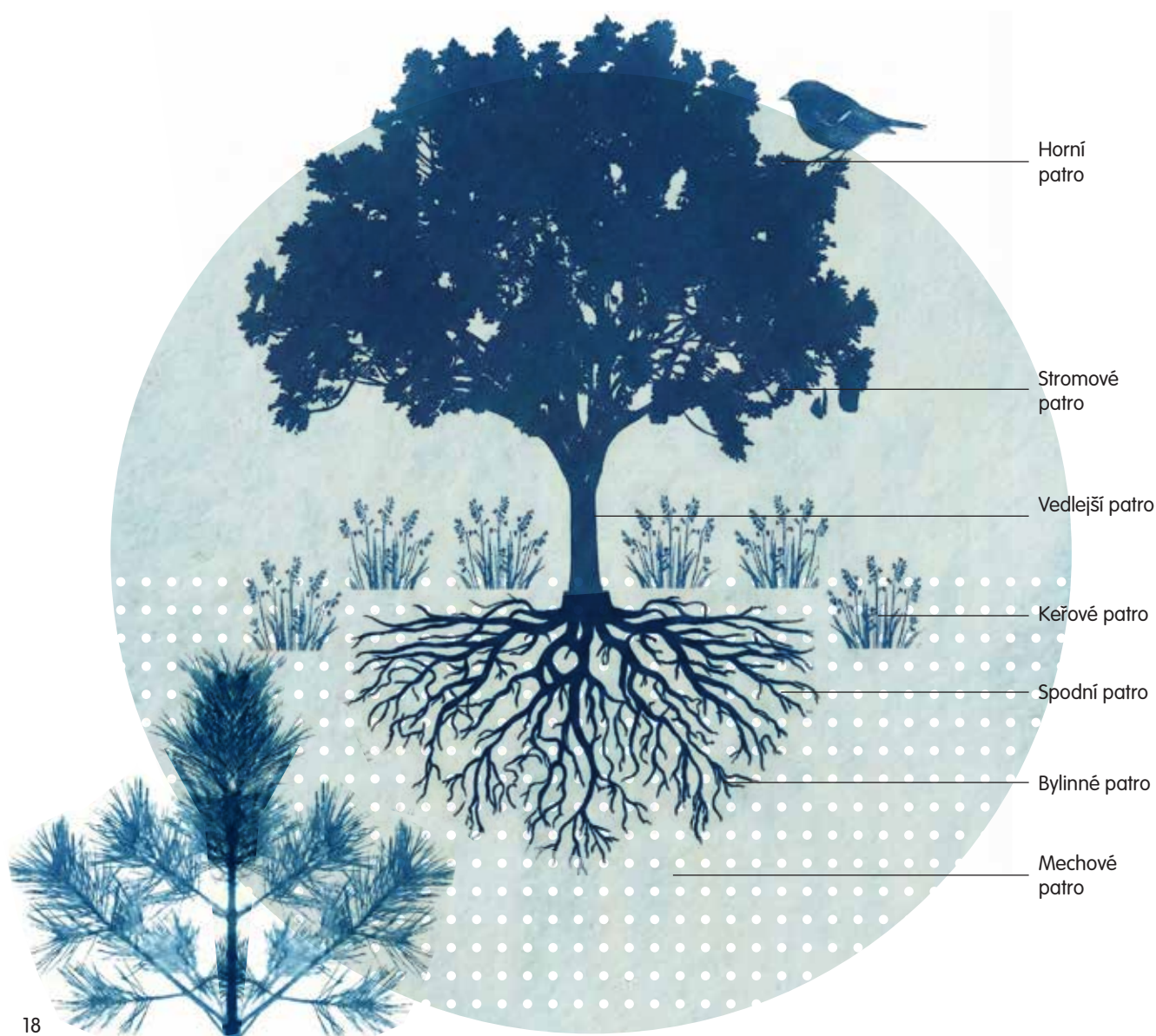
Rostliny využívají různé strategie, jak si poradit s nedostatkem světla: Rozvíjejí se v době, kdy stromy a keře ještě nemají listy, jejich semena zůstávají dlouho klíčivá a využijí okamžik, kdy se objeví více světla, a oddenky rostlin dokážou dlouho přežít do doby, než nastanou vhodné podmínky.

Chcete-li bylinné patro obohatit cibulovinami a kvetoucími rostlinami, použijte na pomoc průvodce výběrem.

Výsadba a údržba bylinného patra

Původní městské i přírodní lesy - to byly jednotné, husté porosty z jednoho druhu, často jehličnanů stejného stáří.

Lesy se postupem času měnily na pestřejší, vícevrstevné, s různými druhy listnáčů i jehličnanů, různou věkovou skladbou a větším množstvím stojícího i ležícího mrtvého dřeva.

Nezbytnou součástí dřevinného porostu je bylinné patro. Pod korunami stromů a keřů bývá konkurence trav mnohem menší, protože sem dopadá jen málo světla, a díky tomu mají některé kvetoucí druhy výrazně lepší šanci se rozvinout. Ve struktuře stromů, keřů a bylin najde mnoho živočichů dostatek potravy i úkrytu.

Příprava místa pro geofyty – výsev nebo výsadba

Ideální je, pokud je půda určená k výsadbě chvíli „uležená“. V lesních výsadbových zónách se často objevují robustní porosty jako kopřiva, šfóvik nebo ostružiník. Je důležité tuto bujnou vegetaci nejprve důkladně odstranit a nechat půdu odpočinout. V malém měřítku lze pomocí hrábí ručně odhrnout vrstvu opadu a vegetace v úzkých pásech tak, aby vzniklo vhodné místo pro výsadbu nebo klíčení. Pokud se odhrnuje pouze vrstva opadu, nedochází k narušení minerální půdy. Tímto způsobem vzniká ideální místo pro klíčení a přirozené zmlazení, přičemž minerální půda zůstává nedotčena.

Ve větším měřítku se používají stroje, jako je zvedací kultivační pluh typu Loft nebo jednokotoučový rýhovač, které umožňují přesun jednotlivých vrstev půdy.

Výsadba

Na různých místech se na podzim vysazují cibuloviny a rostliny. Lze také vysévat semena planých druhů, čímž se zvyšuje druhová pestrost lesa.

Podzimní období je ideální — v lesích je na zemi po část sezony více světla (u listnáčů), půda je vlhčí a lepší pro zakořeňování cibulovin i rostlin a také pro klíčení semen.

Plán údržby

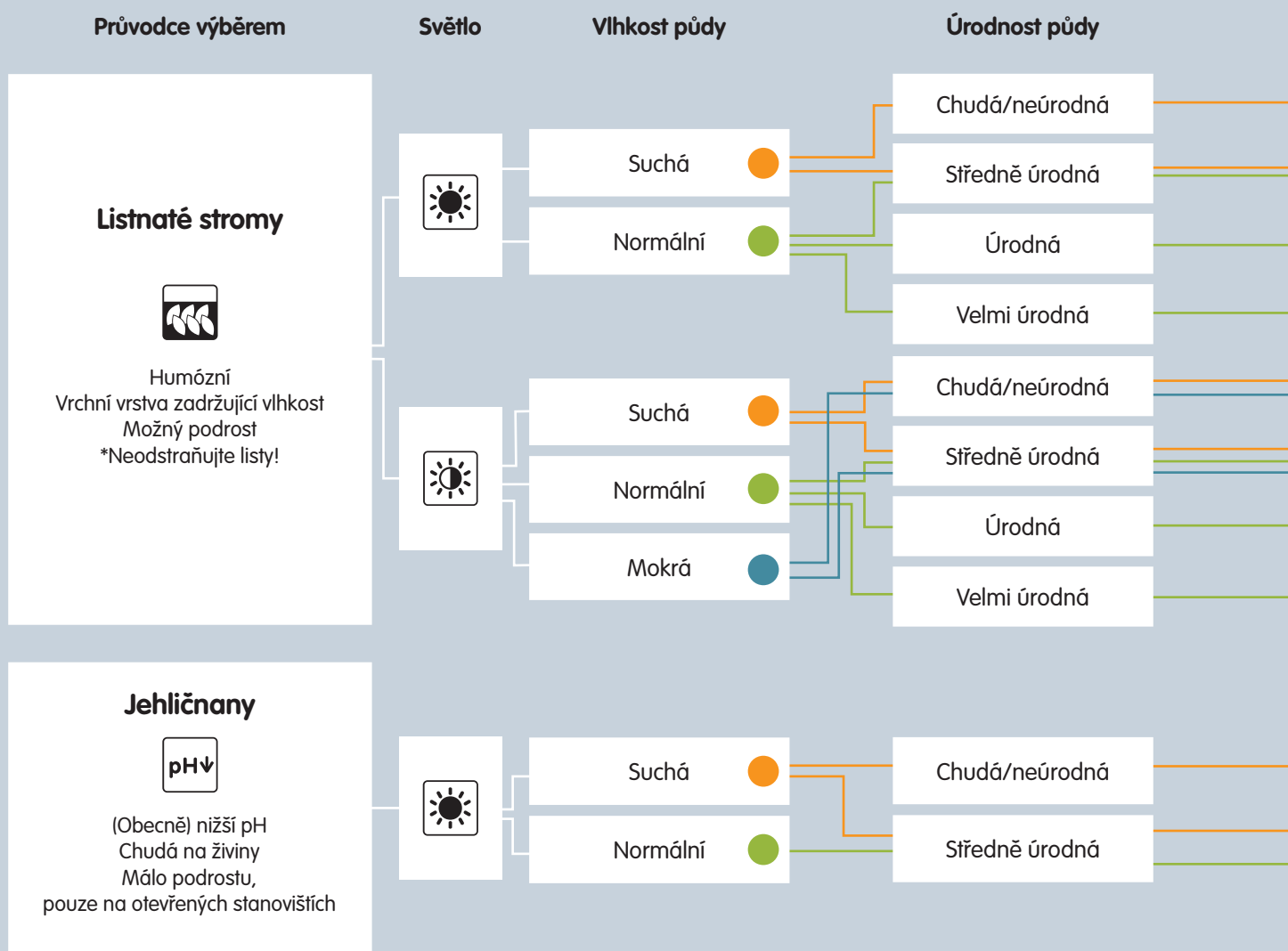
Bylinný podrost se bude kvůli omezenému množství světla vyvíjet pomalu. Sekáčkou se vytvoří prostory, kde se lze pohodlně procházet nebo si lehnout. Posečený materiál se shrabe a uloží na hromadu v zadní části lesa. Tím se zamezí rychlému návratu kopřiv a ostružiníku, takže je později údržba lesa mnohem jednodušší.

Je vhodné také odstraňovat co nejvíce dřevinných náletů. Na otevřených místech vzniklých po odstranění stromu nebo keře je dočasně více světla, což podporuje rozvoj bylinného patra.

Les

A Cibuloviny

- 08 Allium triquetrum
- 10 Allium ursinum
- 13 Anemone nemorosa
- 14 Anemone ranunculoides
- 25 Corydalis cava syn. bulbosa
- 26 Corydalis decipiens
- 27 Corydalis solida
- 35 Cyclamen coum ssp. coum

- 36 Cyclamen hederifolium
- 37 Eranthis cilicica
- 38 Eranthis hyemalis
- 39 Erythronium dens-canis
- 40 Erythronium 'Pagoda'
- 48 Galanthus nivalis
- 53 Hyacinthoides non-scripta
- 60 Lilium martagon 'Albi Morning'

- 61 Lilium martagon 'Purple Morning'
- 79 Ornithogalum nutans
- 83 Scilla bifolia
- 85 Scilla mischtschenkoana
- 86 Scilla siberica
- 88 Trillium erectum
- 89 Trillium grandiflorum

Rejstřík produktů

A Cibuloviny	B Směsi semen	C Trvalky
13		
08, 10, 13, 48		
08, 10, 13, 48		17, 38, 44, 63, 77, 105
08, 10, 13, 48, 88, 89		17, 38, 44, 63, 77, 105
08, 13, 48, 88, 89		17, 38, 44, 63, 77, 105
13, 35, 36, 79, 86		
		81, 105
13, 35, 36, 39, 40, 48, 53, 83, 85, 86		
10, 13, 48, 53		33, 34, 37, 38, 44, 105
		81, 105
10, 13, 14, 25, 26, 27, 37, 38, 48, 53, 60, 61, 88, 89		33, 34, 37, 38, 44, 105
13, 14, 37, 38, 48, 88, 89		41, 105
		38
		38, 87
53		37, 38, 87

C Trvalky

17 Blechnum spicant	77 Osmunda regalis
33 Digitalis lutea	81 Polypodium vulgare
34 Digitalis purpurea	87 Pteridium aquilinum
37 Dryopteris dilatata	105 Silene dioica
38 Dryopteris filix-mas	
41 Filipendula vulgaris	
44 Galium odoratum	
63 Lunaria rediviva	

Atraktivní rostliny pro bylinné patro

Les má v sobě něco magického – slunce, které prosvítá hustými korunami stromů, a koberec zeleně, který pokrývá půdu...

Náprstník červený

Náprstník červený (*Digitalis purpurea*) je původní evropský druh. Vyskytuje se hlavně na narušených půdách v nedávno vykácených oblastech v lesích, na mýtinách nebo v jiném nerovném terénu.

Sasanka hajní (*Anemone nemorosa*) je drobná cibulovina, která pokrývá lesní půdu svými okrasnými květy.

Sasanka hajní

Silenka dvoudomá (*Silene dioica*) je trvalka, kterou často najdeme v listnatých lesích. Je velmi vhodná pro včely.

Silenka dvoudomá

Svízel vonný

Svízel vonný (*Galium odoratum*) je bujně rostoucí, robustní trvalka, ideální do stinných míst. Kvetे v dubnu až červnu jemnými voňavými bílými květy a skvěle slouží jako půdopokryvná rostlina pod stromy a keři.

Tipy pro výsadbu v lese

V rámci doporučení pro les se zaměříme především na lesy tvořené převážně listnatými stromy. Omezené možnosti pro jehličnatý les vycházejí z našeho průvodce výběrem.

Výsadbový plán

V lese není výsadbový plán ve skutečnosti příliš nutný, protože výběr není moc široký. Nejlepšího efektu dosáhnete výsadbou větších skupin jednoho druhu. Časně jarní cibuloviny lze podle potřeby vysazovat i ve směsi. Trojčetky a lilie vysazujte spíše po družích ve stejném výsadbovém záhonu.

Úprava půdy

Většina vhodných cibulovin a rostlin, kterým se v lese dobře daří, jsou druhy milující humózní půdu. Proto při úpravě půdy nenarušujte její svrchní vrstvu. Ve většině případů je právě tato povrchová vrstva nejbohatší na humus.

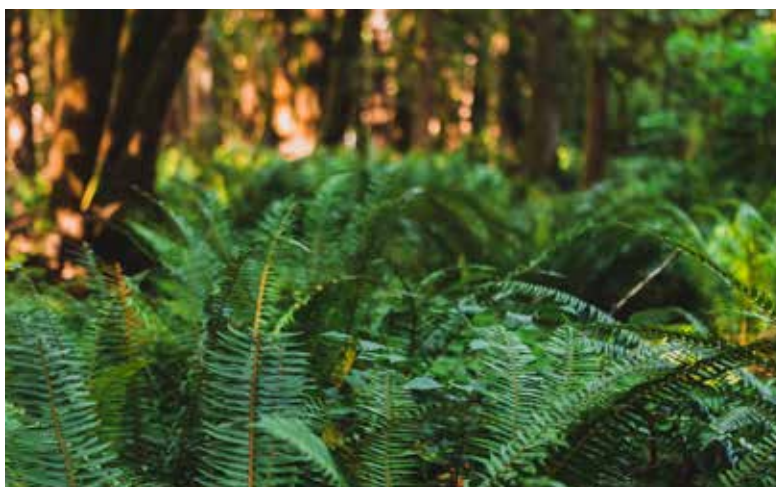

Počty na m²

Pokud chcete, aby výsadba rychle působila jako hotová: 30 cibulovin + 7 rostlin, bez ohledu na druhy. Pro místo, kde se má výsadba časem sama šířit a zplaňovat: 10 cibulovin + 3 rostliny. Pokud vysazujete pouze cibuloviny: 30–60 kusů na m².

Nová výsadba

Každá nová výsadba potřebuje na začátku dost vláhy, aby dobře zakořenila. Na podzim máte největší šanci, že se potřebná vláhla dostaví automaticky díky dešťům a později také sněhu. V objednávce nebo zadání zakázky určitě nezapomeňte uvést, že je nutné zalévat v době sucha. Na těchto odlehlejších místech se na to totiž snadno zapomíná!

Údržba

Výsadbu v lese stačí kontrolovat jen na začátku, dokud se rostliny nezačnou dobře rozrůstat. Poté se výsadba bude regulovat a rozmnožovat sama. Zaštipování není nutné.

Snadno použitelný

Krokus

Krokus, který kvete už brzy zjara, je v jazyce květin symbolem nového začátku, naděje a optimismu.

Krokus ohlašuje konec zimy a příchod nové sezóny, a proto představuje nový začátek, radost a obnovu.

Pro nejlepší efekt je vysadte ve větším množství na slunné místo. Ačkoli se krokusy často řadí mezi cibuloviny, ve skutečnosti jsou to hlíznaté rostliny. Jsou ideální k zplanění a vyžadují jen minimální péči.

Krokusy pocházejí především z horských oblastí kolem Středozemního moře. Největší počet druhů je původem z Balkánu a Malé Asie. Výjimkou je však krokus jarní (*Crocus vernus*), který roste i ve střední Evropě – v Alpách a Karpatech.

Jejich hlavními nepřáteli jsou hraboši a polní myši!

Velkokvětý krokus

Velkokvěté krokusy, známé také jako *Crocus vernus*, jsou druhem krokusů charakteristických relativně velkými květy.

Směs krokusů v kombinaci s raně kvetoucím tulipánem, Verver Export Kit "Texel"®.

Botanický krokus

Mnoho drobnokvětých krokusů patří mezi botanické druhy. Často kvetou už od konce února, což z nich dělá jedny z prvních poslů jara.

Krokusy na vhodném stanovišti se množí cibulkami i semeny.

Krokus kvetoucí na podzim

Podzimní krokusy jsou druhy, které rozkvétají na podzim, obvykle mezi zářím a listopadem. Pokud chcete, aby vykvetly v roce výsadby, je třeba je zasadit brzy na podzim.

Šafrán setý (*Crocus sativus*)

Lesní okraj

2

Lesní okraj

Lesní okraj může tvořit směs keřů, stromů, bylin a trav. Vegetace je často hustší a vyšší než v navazující otevřené krajině, avšak méně hustá a nižší než v lese samotném. To platí i v případě keřových výsadeb v lesoparcích.

Lesní okraj je důležitým biotopem pro mnoho druhů rostlin a živočichů, neboť poskytuje potravu, úkryt a prostor pro hnízdění.

*„Tam, kde končí město
a začíná příroda,
propojuje oba světy
lesní okraj.“*

Přirozené okraje lesů či lesoparků jako zdroj biodiverzity

Lesní okraj není ostrá hranice, ale plynulý přechod obsahující druhy rostlin z lesa či lesoparku i otevřené krajiny. Charakteristické jsou keře, nižší stromy a bohatý podrost bylin a trav, přičemž přesnou skladbu ovlivňuje množství světla, vlhkosti i živin.

Přirozený lesní okraj: Vzniká spontánně jako pozvolný přechod lesa do otevřené krajiny.

Rostou-li v lesním okraji keře a stromy dávající plody – jako hloh, jeřáb, černý bez a líska – vzniká tím atraktivní prostředí pro ptáky. Takový „ptáčí hájek“ lze úspěšně vytvořit i v menším měřítku ve městě.

Založený lesní okraj: Navržený a vytvořený člověkem, například jako přechod mezi lesoparkem a rekreačními loukami či cestami.

V otevřených keřových výsadbách v lesoparcích často roste podrost z původních bylin, kapradin a někdy i zplanělé cibuloviny. V uzavřených výsadbách parkových keřů, jako jsou skupiny rododendronů nebo výsadby pod jehličnany, byliny kvůli nedostatku světla téměř nerostou.

Brzy na jaře zde kvetou cibuloviny a hlíznaté rostliny, většina ještě před olistěním stromů a keřů. Bylinné druhy kvetou o něco později. Vzhledem k výskytu planých druhů na okrajích má tato vegetace v létě obvykle poněkud

drsnější charakter. Jarní porost je celkem nízký, v létě však může být nízký i poměrně vysoký.

Je možné zde zkombinovat rozmanité druhy rostlin: například měsíčnice vytrvalá (*Lunaria rediviva*) v kombinaci s kakostem krvavým (*Geranium sanguineum*) a později kvetoucí kozlík lékařský (*Valeriana officinalis*). Vedle těchto nápadných druhů tu mohou být i rostliny, které nejsou tak výrazné, ale díky struktuře, tvaru listů, barvě nebo době kvetení celek dobře doplňují. Střinomitlné trávy, ostřice a kapradiny

poskytují v létě potřebnou strukturu a kontrast listů.

*Chcete-li okraj lesa
či lesoparku obohatit
cibulovinami
a kvetoucími
rostlinami, použijte
na pomoc průvodce
výběrem.*

Výsadba a údržba lesního okraje

Údržba zeleně se stále více posouvá k ekologičtějšímu přístupu, v němž jsou lesní okraje chápány jako cenné biotopy. Lesní okraje přispívají k biodiverzitě mnohem více, než se často předpokládá. Pečovat o lesní okraj znamená aktivně bránit jeho přirozené sukcesi do plnohodnotného lesa!

Dobře strukturovaný okraj lesa a lesoparku je pestrý ve své stavbě, věkové skladbě i druhovém složení a přechází postupně od nízké vegetace k vysoké. Právě v takovém lesním okraji žije nejvíce rostlin a živočichů. Malí zpěvní ptáci hnízdí v lemovém pásmu a žije se hmyzem, který zde žije; motýli a včely využívají květy jako zdroj potravy; plazi zde nacházejí úkryt a používají lesní okraj jako propojující zónu nebo zimoviště.

Rozlišujeme tři typy lesních okrajů:

- **Vnější okraj / bezpečnostní okraj:** Nachází se na okraji lesů, podél cest a přilehlé zástavby. Vyžaduje zvláštní péči – zejména tam, kde jsou porosty vystaveny silnému větru (například na severovýchodě).
- **Vnitřní okraj:** Nachází se uvnitř lesa, podél světlin nebo kolem ekologicky cenných zón.
- **Dočasný okraj:** Zakládá se pro specifické účely, například při obnově porostu (kácením v pásu širokém max. 15 m) nebo při začleňování nového porostu (původní nebo výsadba široká 4–5 m). Jakmile se tento lesní okraj ustálí, další péče už není nutná.

Na vytvoření přirozeného lesního okraje neexistuje univerzální recept. Struktura i druhové složení lesního okraje závisí na mnoha faktorech: typu půdy, orientaci ke slunci či stínu, kulturně-historických prvcích, hladině podzemní vody i úrovni živin. Klíčové je především zajistit vhodné podmínky a k tomu je zapotřebí dobrá znalost území i místních druhů. Stejně důležité je poskytnout prostoru čas, aby se lesní okraj mohl přirozeně vyvíjet.

Lesní okraje ve městě

V městském prostředí není vždy možné dodržet ideální šířku k vytvoření plnohodnotně vrstveného lesního okraje. V soukromých zahradách, kolem budov nebo v přechodu mezi zelení a zástavbou lze však tyto obecné principy upravit tak, aby i v menším měřítku vznikl plynulý přechod mezi otevřeným a zalesněným prostředím.

Je-li prostor omezený, můžete:

- vytvořit výškové vrstvy vegetace kombinací bylinného lemu, pásu keřů a malých stromů i v menší šířce;
- zachovat různorodost tím, že se vyhnete příliš rovným, liniovým okrajům lesa a dáte přednost okrajům s přirozeně zvlněným průběhem;
- využít i malá stanoviště pro vytvoření mikrohabitatů – například vyjeté koleje, hromádky dřeva, listů nebo neposečené pásy, které výrazně zvyšují biodiverzitu;
- upřednostnit místní druhy, medonosné rostliny a keře dávající plody.

I tyto „mini lesní okraje“ mají v městské zeleni zásadní význam.

Údržba lesního okraje

V praxi vyžadují lesní okraje poměrně málo údržby.

- Rozdělte okraj lesa (lesoparku) na několik částí a provádějte zásahy postupně v každém úseku: po několika letech se v jednotlivých částech vystřídají různá stádia — bylinné, keřové a stromové.
- Tento cyklus opakujte, jakmile lesní okraj znovu zhoustne.
- Jednou za čtyři až šest let keřové patro zkraťte (razantní řez téměř u země).
- Keře zkracujte minimálně 10 cm nad zemí, aby nedošlo k poškození živočichů, kteří se v porostu ukrývají.
- Každých 50–100 metrů ponechte jeden původní keř s plody.
- Vyhněte se současným zásahům do stejné složky dvou sousedních úseků lesního okraje (např. do bylinného lemu ve dvou sousedních úsecích), tím spíše pak do dvou různých složek (např. lem a keřový pás) téže části.

Lesní okraj

Průvodce výběrem

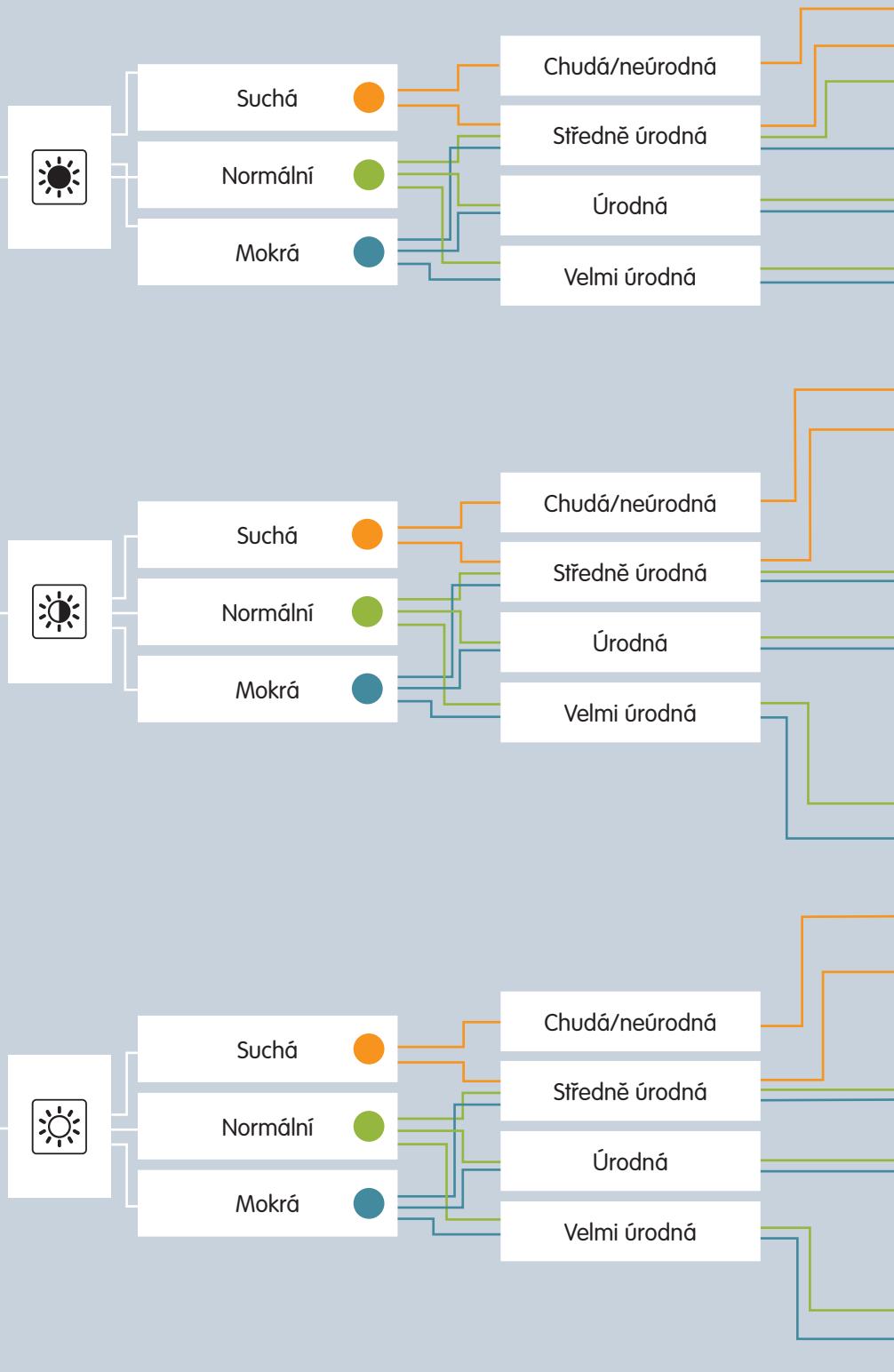
Světlo

Vlhkost půdy

Úrodnost půdy

Lesní okraj

Směs (původních) keřů (často kvetoucích, plodonosných) mnoho opadavých keřů, na jaře propouští světlo k půdě.

Rejstřík produktů

A Cibuloviny	B Směsi semen	C Trvalky
35, 36, 83, 86		81
35, 36		17, 36, 38, 65, 80, 81, 105
10, 13, 14, 25, 79		11, 17, 24, 36, 37, 38, 43, 47, 57, 65, 77, 81, 103, 105
25, 26, 27		11, 17, 24, 43, 77, 103, 105
10, 13, 14, 25, 79, 88, 89		11, 37, 38, 41, 45, 47, 77, 80, 88, 103, 105, 123
25, 26, 27, 88, 89		11, 45, 77, 88, 103, 105
10, 88, 89		45, 77, 88, 105, 123
88, 89		45, 77, 88, 105
35, 36, 83, 86		21, 70, 81, 113
24, 35, 36, 39, 40, 41, 45, 46, 48, 72, 73, 77, 83, 84, 85, 86		12, 17, 21, 30, 34, 36, 38, 41, 42, 52, 59, 64, 70, 80, 81, 85, 105, 108, 113
08, 10, 13, 15, 16, 21, 22, 23, 25, 36, 37, 38, 39, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 56, 72, 73, 79, 80, 83, 84, 85, 86	03	03, 08, 11, 12, 17, 22, 24, 29, 30, 34, 36, 37, 38, 42, 43, 47, 48, 52, 57, 59, 64, 70, 77, 81, 84, 85, 105, 108, 113, 116, TW1
25, 26, 27		03, 08, 11, 17, 24, 29, 30, 43, 58, 62, 69, 77, 81, 84, 85, 105, 116
08, 10, 13, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 25, 37, 38, 39, 40, 41, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 56, 72, 73, 79, 80, 83, 85, 86, 88, 89		11, 19, 22, 23, 27, 29, 30, 33, 34, 37, 38, 39, 45, 47, 48, 52, 59, 63, 66, 70, 77, 80, 84, 88, 103, 104, 105, 108, 110, 116, 123, TW1
25, 26, 27, 88, 89		11, 23, 29, 30, 45, 58, 62, 63, 66, 69, 77, 84, 88, 100, 103, 104, 105, 110, 116
15, 37, 39, 40, 41, 45, 80		33, 39, 45, 66, 77, 88, 103, 105, 123
88, 89		45, 66, 77, 88, 100, 103, 105
32, 33, 34, 62, 83, 86		09, 21, 56, 59, 70, 106, 113
28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 62, 72, 73, 77, 83, 84, 85, 86, 97		09, 12, 21, 30, 34, 41, 42, 46, 52, 56, 59, 70, 105, 106, 108, 113, 117
21, 22, 23, 32, 33, 34, 45, 46, 47, 50, 51, 52, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 80, 83, 85, 86, 97		03, 04, 08, 12, 20, 22, 29, 30, 34, 38, 42, 46, 52, 56, 59, 70, 84, 85, 86, 93, 105, 106, 108, 111, 113, 116, 117
		03, 04, 08, 29, 30, 38, 58, 69, 84, 85, 105, 116
21, 22, 23, 32, 33, 34, 45, 46, 47, 50, 51, 52, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 80, 83, 85, 86, 97		04, 18, 19, 20, 22, 23, 27, 29, 30, 33, 34, 38, 46, 52, 56, 59, 66, 70, 84, 86, 93, 103, 105, 108, 110, 111, 116, 117, 123
		04, 18, 23, 29, 30, 38, 58, 66, 69, 84, 100, 103, 105, 110, 116, 117
45, 46, 62, 69, 70, 71		33, 66, 103, 105, 123
		66, 100, 103, 105

B Směsi semen

C Trvalky

37

Rostliny vhodné pro okraj lesa

Lesní okraj na jaře nabízí vhodné podmínky pro velké množství geofytů. S útlumem světla se otevírají příležitosti pro rozmanité rostliny.

Kandík

Kandík (*Erythronium*) získává v lesním okraji přesně tu ochranu, kterou potřebuje: přístřeší před ostrým sluncem i větrem. Stejně jako talovín preferuje půdy s jemnou, nevysychající svrchní vrstvou. Kandík psí zub (*Erythronium dens-canis*) má původ v jižní a střední Evropě, Íránu a Kavkazu.

Talovín (*Eranthis*) má rád místa, kde není vystaven slunci v jeho plné síle, například pod stromy nebo keři s otevřenou korunou. Zůstane-li svrchní vrstva půdy bohatá na humus a je vlhká, zbarví se lesní okraj na jaře do žluté jako koberec.

Talovín

Zběhovec plazivý (*Ajuga reptans*) prospívá na lesním okraji mimořádně dobře. Je to půdopokryvná rostlina, která roste v běžné až vlhčí půdě, ideálně mírně vápenité až neutrální. Skvěle se kombinuje s kapradinami ve stinnějších místech nebo s kakosty (*Geranium*), pokud je více světla.

Zběhovec plazivý

Měsíčnice vytrvalá

Měsíčnice vytrvalá (*Lunaria rediviva*) dává přednost vlhké, humózní a úrodné půdě na okraji lesa. Jemně fialové květy příjemně voní a později dozrávají v oválná semena.

Tipy pro výsadbu na lesním okraji

Na okraji lesa je možností mnohem víc, protože sem během sezóny přichází více světla. Kromě toho je zde větší rozmanitost typů půd a úrovně vlhkosti. Lze uvést několik obecných doporučení.

Úprava půdy

Protože opadané listí může na lesním okraji zpravidla volně zetlívát, obsahuje půda ve většině případů humózní svrchní vrstvu, ve které již roste a kvete řada planých rostlin. V takové situaci radíme příliš do půdy nezasahovat a sázet rovnou do této vrstvy. Pokud je na místě více trav, můžete malou frézou vytvořit falešné seřové nebo výsadbové lůžko. Půdu je potřeba připravit s předstihem, několikrát ji prohrabat a odstranit vyschlé trsy trávy.

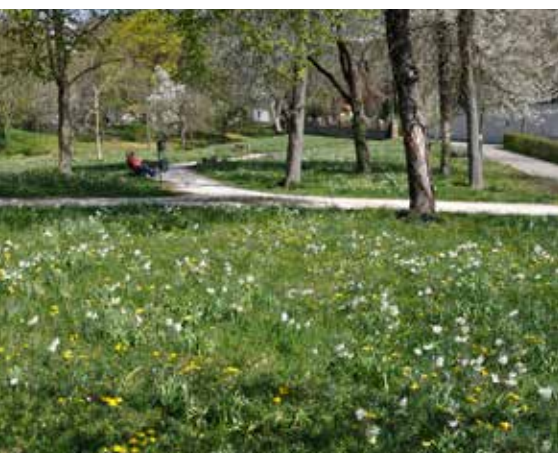
Výsadbový plán

Pestrou a veselou výsadbu vytvoříte tak, že rostliny rozmístíte bez pevného uspořádání. Občas umístíte stejné druhy k sobě, střídavě doplněné jednotlivými solitéry. Pozor ale na to, kolik světla rostliny potřebují – některým více vyhovují okrajové, světlejší části než jiným.

Tipy

Počty na m²

Pokud chcete, aby výsadba rychle působila jako hotová: 30 cibulovin + 7 rostlin, bez ohledu na druhy. Pro místo, kde se má výsadba časem sama šířit a zplaňovat: 10 cibulovin + 3 rostliny. Pokud vysazujete pouze cibuloviny: 30–50 kusů na m², nebo v případě zfrézovaného výsadbového záhonu 75–100 kusů na m².

Nová výsadba

Nová výsadba potřebuje k nastartování růstu dostatek vláhy. Nezapomeňte to zmínit ve své objednávce nebo v zadání zakázky.

Údržba

Na lesním okraji není většinou nutná žádná údržba a díky tomu poskytuje zdejší výsadba také útočiště k přezimování hmyzu. Na některých místech je nutné jednou ročně provést seč křovinořezem. V tom případě to proveďte na konci léta až začátkem podzimu.

Připraveno k použití

Tram Wild

Trend zavádění většího množství původních rostlin do veřejné zeleně je zajímavým směrem v krajinářské architektuře, ekologickém hospodaření i městském plánování. Verver Export vyvíjí speciálně pro tento trend hotové koncepty trvalek kombinovaných s cibulovinami, takzvané Tram Wild.

Ještě dlouho ve 20. století se veřejná zeleň běžně zakládala s využitím exotických okrasných druhů. Tyto rostliny byly vybírány pro svůj vzhled, rychlý růst či nenáročnou údržbu, ale místní fauně poskytovaly jen malou ekologickou hodnotu.

'Wild Whisper' ©

'Dark Wilderness' ©

*Jedinou „nevýhodou“
původních výsadeb
je nedostatek
květů od poloviny
léta. Tyto rostliny
vytvářejí přirozeně
na jaře a začátkem
léta mnoho květů,
ale poté se soustředí
na tvorbu semen,
tedy na své
potomstvo.*

'Rich and Wild' ©

'Born to be Wild' ©

Léta '80-'90

Vzestup ekologického povědomí

S rostoucím důrazem na biodiverzitu a ochranu životního prostředí se začala ozývat silnější kritika používání nepůvodních druhů. Původní rostliny:

- Jsou lépe přizpůsobeny místním půdním a klimatickým podmínkám.
- Poskytují zázemí pro místní hmyz, ptactvo i další živočišné druhy.
- Často vyžadují méně vody, hnojiv a chemických postřiků.

Léta '20- současnost

Změna přístupu a praxe

Veřejná správa a samosprávy začaly rozvíjet opatření, která podporovala výsadbu původních rostlin. Příklady:

- Ekologická údržba travnatých pásů: sečení v ekologicky vhodných časech s cílem podpořit kvetení a tvorbu semen.
- Zeleno-modré sítě: propojování přírodních oblastí ekologicky navrženými koridory.
- Participační projekty: Obyvatelé se zapojují do ozelenění jejich čtvrti pomocí původních rostlin.

Současné trendy

- Adaptace na změnu klimatu: Původní rostliny se využívají v klimaticky odolných projektech, jako jsou vsakovací průlehy a retenční nádrže na dešťovou vodu.
- Stavění s ohledem na přírodu: Zelené střechy, fasády a zahrady s využitím původních druhů.
- Vzdělávání a zvyšování povědomí: Stále větší pozornost se v edukačních programech a kampaních věnuje významu původní flóry.

Očekává se, že využívání původních rostlin bude stále hojnější, mimo jiné díky následujícímu:

- Evropské cíle v oblasti biodiverzity (například Strategie EU pro biodiverzitu do roku 2030).
- Proces urbanizace a nutnost zachovat města příjemná k životu a odolná vůči změnám.

Louka

3

Louka

Louka ve veřejné zeleni je travnatá plocha, která se využívá k rekreačním účelům nebo je upravena jako louka květnatá či květinová. Květinová louka je součástí parků, veřejných zahrad nebo jiných veřejných prostranství. Přispívá k biodiverzitě tím, že nabízí životní prostor různým druhům rostlin i živočichů.

*„Zeleň mezi sedí:
louka, která nechává
město dýchat.“*

Základ pro rekreaci nebo biodiverzitu?

Louka ve veřejné zeleni je travnatá plocha, často obohacená o květiny a byliny, která je přístupná veřejnosti a slouží k rekreaci nebo jako přírodní prostor. Může jít o klasickou (rekreační) travnatou louku, ale také o květinovou louku přispívající k biodiverzitě.

Rekreační louka: Rekreační louka je travnatá plocha určená pro rekreační aktivity, např. hry, pikniky, sport nebo prostý odpočinek pod širým nebem. Je to místo, kde se lidé setkávají, aby si užili volný čas v přírodě.

Na takových loukách bývá prostor pro časně kvetoucí cibuloviny, které zapadají do režimu sečení louky: například krokusy (Crocus) na slunných, sušších stanovištích nebo ladoňky (Scilla) a ladoničky (Chionodoxa) na louce, která má v první polovině roku o něco více vláh. Protože louka slouží hlavně k rekreačním účelům, převládá ve výsadbě tráva.

Planá květinová louka: Květinová louka je nádhernou podívanou plnou barev a vůní, kde společně rostou rozmanité druhy planých květin a bylin. Tato pestře kvetoucí stanoviště nejsou pouze esteticky hodnotná, ale mají i ekologický význam – představují vydatný zdroj nektaru a pylu pro hmyzí opylovače, například včely a motýly.

Květinovou louku lze vytvořit více způsoby. Někdy jde o cíleně založenou plochu, na kterou je vyseta směs květinových semen, jiné květinové louky vznikají na ochuzené půdě, kde mají plané květiny ideální podmínky k růstu.

Pro květinovou louku je typická velká druhová pestrost – roste zde například mák, kopretina, chrpa, heřmánek a mnoho dalších druhů. Rostliny kvetou v různých obdobích, takže louky zůstávají barevné po celé vegetační období.

Časné kvetení na květinové louce lze podpořit řadou vhodných cibulovin, jež jsou vytrvalé a při optimálních podmínkách mohou i zplazet. Poté přebírají roli plané rostliny, které zajistí dlouhou sezonu květů. Pro dosažení požadovaného vzhledu na daném stanovišti je zásadní výběr správné směsi osiva. Je však třeba počítat s tím, že víceleté směsi s trvalkami potřebují čas, než se naplno projeví. Kombinace

s jednoletými a dvouletými druhy zajistí kvetení už v prvních dvou letech.

*Chcete-li
louku obohatit
cibulovinami
a kvetoucími
rostlinami, použijte
na pomoc průvodce
výběrem.*

Výsadba a údržba louky

Ve veřejné zeleni se vyskytují dva základní typy luk, přičemž oba se zakládají výsevem travní nebo květinové směsi.

U obou typů luk je možné vysazovat jarně kvetoucí cibuloviny přímo na louku. Společnost Verver Export disponuje širokou škálou strojů, které umožňují vysazovat cibuloviny pod travní porost nebo do již existujících květinové louky. Nevysazujte však příliš mnoho cibulovin na metr čtvereční, aby nedošlo k potlačení rozvoje květinové louky.

Založení květinové louky

Květinovou louku založíte v několika krocích:

1. Vyberte směs lučních květin odpovídající stanovišti.
2. Odstraňte stávající vegetaci.
3. Smíchejte semena s pískem.
4. Vysévejte rozhozem.

Péče

Ideální termín výsevu: Původní druhy lze vysévat celoročně. Přirozené období výsevu je konec léta a podzim, tedy v době, kdy semena dozrávají a opadávají. Dobrá doba pro výsev je také únor až duben. Když mrzne nebo je dlouhodobě mokro, není vhodné výsev provádět.

Odstraňte vegetaci s co nejmenším zásahem do půdy, aby půdní život zůstal co nejvíce zachován. Odstraněním stávající vegetace získají semena přímý kontakt s půdou. Současně se sníží konkurence trav a stávajících bylin, takže semena mohou lépe klíčit a vyrůst ve zdravé, silné rostliny.

- Odstranění drnu: U malých ploch je to možné provést rezačkou drnů, u větších ploch pomocí (mini)bagru. Tím, že odstraníte vegetaci i svrchní vrstvu drnu, zachováte půdní život co nejvíce nedotčený. Po odstranění drnu je vhodné půdu před výsevem lehce pohrbat. Na větších plochách lze použít rotační brány.
- Falešné seťové lůžko: Tato metoda je vhodná především pro jednoleté a dvouleté květinové louky nebo v situacích, kde očekáváme vyšší výskyt nežádoucích plevelů. Odstraňte stávající vegetaci sejmutím drnu nebo lehkým frézováním (max. 5–7 cm do hloubky). Připravte seťové lůžko, ale ještě neprovádějte výsev. Nechte vzejít jednoleté plevele, jako je lebeda (*Atriplex*) nebo rdesno červivec (*Persicaria maculosa*). Po 2–3 týdnech klíčící plevele odstraňte okopáním (na velkých plochách rotačními branami). Cyklus klíčení a odplevelení opakujte ještě 2 až 3× a teprve poté proveďte samotný výsev.

V prvních týdnech po výsevu věnujte zvýšenou pozornost zálivce, aby semena mohla dobře vyklíčit.

Údržba vaší louky

V počátečním období je důležité odstranit nežádoucí rostliny, především vytrvalé plevele jako šfóvik tupolistý (*Rumex obtusifolius*), pýrovník (*Elymus*) nebo sítina rozkladitá (*Juncus effusus*).

Údržba těchto dvou typů luk se v řadě ohledů liší a často vyžaduje zcela opačné postupy.

- **Rekreační louka:** Péče o travnatý povrch rekreační louky zahrnuje pravidelné sečení, přihnojování, provzdušňování, případně odplevelení. Nesečte příliš nízko – mohlo by to poškodit kořeny a bránit rostlinám v dalším růstu. Pokud rekreační louka obsahuje také cibuloviny, je zásadní počkat s prvním sečením, dokud rostliny zcela neodumřou. Hnojení cibuloviny nijak nepoškozuje.
- **Květinová louka:** Údržba květinové louky je jednodušší, ale vyžaduje několik specifických kroků. Hlavním úkolem je sečení, které se podle půdy a druhů květin provádí zhruba jednou až dvakrát do roka.

Sečte lištovou sekačkou, nemulčujte! Posečenou trávu nechte několik dní ležet, aby se mohla rozptýlit semena, a poté ji sesbírejte a odveďte. Typ půdy a druhové složení květin ovlivňují, jak často je třeba louku sekat a jak rychle se vyvíjí.

Postupné sečení: může být užitečné, aby hmyz měl možnost uniknout a obnovit se.

Louka

Průvodce výběrem

Světlo

Vlhkost půdy

Úrodnost půdy

Rekreační louka

Je to louka, která se v létě seče nakrátko, aby ji lidé mohli využívat k odpočinku.

Suchá

Normální

Mokrá

Chudá/neúrodná

Sřředně úrodná

Úrodná

Velmi úrodná

Květinová louka

Kvetoucí louka od jara až do podzimu, s režimem sečení přizpůsobeným jednotlivým druhům květin.

Suchá

Normální

Mokrá

Chudá/neúrodná

Sřředně úrodná

Úrodná

Velmi úrodná

Suchá

Normální

Mokrá

Chudá/neúrodná

Sřředně úrodná

Úrodná

Velmi úrodná

Rejstřík produktů

A Cibuloviny	B Směsi semen	C Trvalky
32, 33, 34, 62, 67, 98		
28, 29, 32, 33, 34, 42, 43, 45, 46, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 72, 73, 81, 83, 84, 85, 86, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100		
17, 18, 19, 20, 28, 29, 32, 33, 34, 42, 43, 45, 46, 47, 50, 51, 52, 55, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 78, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100		
44, 55		
17, 18, 19, 20, 28, 29, 32, 33, 34, 45, 46, 47, 50, 51, 52, 55, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 78, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100		
44, 55		
17, 18, 19, 20, 55, 62, 69, 70, 71, 74, 75, 76, 78, 80		
44, 55		
07		18, 21, 59, 70, 83, 113, 122
07	03	09, 18, 21, 25, 41, 46, 52, 55, 59, 68, 70, 71, 74, 78, 84, 113, 114
06, 07, 21, 22, 23, 53, 57, 58, 59, 60, 61, 72, 73, 77, 80, 83, 84, 85, 86	03	02, 09, 18, 21, 26, 28, 29, 46, 52, 59, 68, 70, 71, 74, 78, 84, 85, 103, 107
		02, 09, 29, 69, 74, 84, 85
06, 07, 21, 22, 23, 53, 57, 58, 60, 61, 72, 73, 77, 80, 83, 84, 85, 86		02, 03, 04, 05, 09, 14, 15, 18, 19, 20, 28, 29, 41, 45, 46, 52, 59, 68, 69, 70, 73, 84, 85, 97, 98, 103, 107
		02, 03, 04, 09, 15, 16, 23, 29, 41, 45, 68, 69, 73, 84, 97, 100
80		02, 03, 04, 20, 45
		02, 03, 04, 16, 23, 45, 100
02, 04, 05, 07, 32, 33, 34, 62, 98	01, 02	10, 18, 21, 31, 40, 44, 50, 56, 59, 70, 71, 83, 102, 106, 112, 113, 115, 118, 122
02, 04, 05, 07, 28, 29, 32, 33, 34, 42, 43, 45, 46, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 72, 81, 83, 84, 85, 86, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100	01, 02	01, 09, 10, 18, 21, 25, 31, 40, 41, 44, 46, 50, 52, 54, 55, 56, 59, 68, 70, 71, 74, 75, 76, 78, 79, 82, 84, 94, 95, 106, 112, 113, 114, 115, 118, 120, TW4
01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 09, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 42, 43, 45, 46, 47, 50, 51, 52, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100	01, 05, 06	01, 02, 09, 18, 21, 26, 28, 29, 44, 46, 52, 56, 59, 68, 70, 71, 74, 76, 78, 79, 82, 84, 85, 86, 89, 92, 94, 99, 103, 107, 111, 120, TW2, TW3, TW4
44, 55		02, 09, 29, 44, 68, 69, 74, 84, 85, 92
01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 09, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 42, 43, 45, 46, 47, 50, 51, 52, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100	01, 05, 06	01, 02, 03, 04, 05, 09, 14, 15, 18, 19, 20, 25, 28, 29, 41, 46, 52, 56, 59, 60, 61, 66, 70, 71, 73, 75, 76, 84, 85, 86, 92, 94, 97, 98, 99, 101, 103, 107, 111, 119, 120, TW2, TW3, TW4
44, 55	04	02, 03, 04, 09, 15, 16, 29, 41, 66, 69, 73, 84, 92, 97, 100, 119
01, 17, 18, 19, 20, 55, 62, 69, 70, 71, 74, 75, 76, 78, 80, 87		01, 02, 03, 04, 20, 66, 101, 119
44, 55		02, 03, 04, 16, 66, 100, 119

A Cibuloviny

01 <i>Allium aflatunense</i>	46 <i>Fritillaria uva-vulpis</i>	75 <i>Narcissus</i> 'W.P. Milner'
02 <i>Allium caeruleum</i>	47 <i>Galanthus elwesii</i>	76 <i>Narcissus</i> 'Mrs. Langtry'
04 <i>Allium cernuum</i>	50 <i>Hyacinthoides hispanica</i> (bílá)	77 <i>Nectaroscordum siculum</i> subsp. <i>bulgaricum</i>
05 <i>Allium flavum</i>	51 <i>Hyacinthoides hispanica</i> (modrá)	78 <i>Ornithogalum balansae</i>
06 <i>Allium moly</i>	52 <i>Hyacinthoides hispanica</i> (růžová)	80 <i>Ornithogalum umbellatum</i>
07 <i>Allium sphaerocephalon</i>	53 <i>Hyacinthoides non-scripta</i>	81 <i>Puschkinia libanotica</i>
09 <i>Allium unifolium</i>	55 <i>Leucojum aestivum</i> 'Gravetye Giant'	82 <i>Puschkinia libanotica</i> 'Alba'
17 <i>Chionodoxa forbesii</i>	57 <i>Lilium henryi</i>	83 <i>Scilla bifolia</i>
18 <i>Chionodoxa forbesii</i> 'Blue Giant'	58 <i>Lilium lancifolium</i>	84 <i>Scilla litardierei</i>
19 <i>Chionodoxa luciliae</i>	59 <i>Lilium leichtlinii</i>	85 <i>Scilla mischtschenkoana</i>
20 <i>Chionodoxa sardensis</i>	60 <i>Lilium martagon</i> 'Albi Morning'	86 <i>Scilla siberica</i>
21 <i>Colchicum autumnale</i>	61 <i>Lilium martagon</i> 'Purple Morning'	87 <i>Sternbergia lutea</i>
22 <i>Colchicum cilicicum</i>	62 <i>Muscari armeniacum</i>	90 <i>Tulipa clusiana</i> var. <i>chrysantha</i>
23 <i>Colchicum</i> 'The Giant'	63 <i>Muscari azureum</i>	91 <i>Tulipa heweri</i>
28 <i>Crocus angustifolius</i>	64 <i>Muscari comosum</i>	92 <i>Tulipa humilis</i>
29 <i>Crocus korolkowii</i>	65 <i>Muscari latifolium</i>	93 <i>Tulipa kolpakowskiana</i>
30 <i>Crocus sativus</i>	66 <i>Muscari muscarimi</i>	94 <i>Tulipa linifolia</i>
31 <i>Crocus speciosus</i>	67 <i>Muscari neglectum</i>	95 <i>Tulipa polychroma</i>
32 <i>Crocus tommasinianus</i>	68 <i>Narcissus cordubensis</i>	96 <i>Tulipa saxatilis</i>
33 <i>Crocus tommasinianus</i> 'Barr's Purple'	69 <i>Narcissus cyclamineus</i> 'Sailboat'	97 <i>Tulipa sylvestris</i>
34 <i>Crocus tommasinianus</i> 'Ruby Giant'	70 <i>Narcissus poeticus recurvus</i>	98 <i>Tulipa tarda</i>
42 <i>Fritillaria acmopetala</i>	71 <i>Narcissus poeticus</i> 'Actaea'	99 <i>Tulipa turkestanica</i>
43 <i>Fritillaria elwesii</i>	72 <i>Narcissus pseudonarcissus lobularis</i>	100 <i>Tulipa urumiensis</i>
44 <i>Fritillaria meleagris</i>	73 <i>Narcissus pseudonarcissus</i> subsp. <i>obvallaris</i>	
45 <i>Fritillaria michailovskyi</i>	74 <i>Narcissus</i> 'Topolino'	

B Směsi semen

01 Všeterén	03 Pod stínem	05 Midi-trvalky
02 Suchomilná	04 Mokřadní	06 Maxi-trvalky

C Trvalky

01 Achillea millefolium	50 Hieracium aurantiacum	94 Salvia pratensis
02 Achillea ptarmica	52 Hypericum perforatum	95 Salvia sclarea
03 Ajuga reptans	54 Isatis tinctoria	97 Sanguisorba officinalis
04 Alchemilla vulgaris	55 Jasione montana	98 Saponaria officinalis
05 Allium schoenoprasum	56 Knautia arvensis	99 Scabiosa columbaria
09 Anthoxanthum odoratum	59 Leucanthemum vulgare	100 Scutellaria galericulata
10 Anthyllis vulneraria	60 Linaria vulgaris	101 Securigera varia
14 Ballota nigra	61 Lotus corniculatus	102 Sedum album
15 Barbarea vulgaris	66 Lychnis flos-cuculi	103 Serratula tinctoria
16 Bistorta officinalis	68 Lysimachia vulgaris	106 Silene nutans
18 Briza media	69 Lythrum salicaria	107 Silene vulgaris
19 Campanula rapunculoides	70 Malva moschata	111 Tanacetum vulgare
20 Campanula rapunculus	71 Malva sylvestris	112 Teucrium chamaedrys
21 Campanula rotundifolia	73 Mentha pulegium	113 Teucrium scorodonia
23 Cardamine pratensis	74 Molinia caerulea	114 Thymus pulegioides
25 Centaurea jacea	75 Ononis spinosa	115 Thymus serpyllum
26 Centaurea scabiosa	76 Origanum vulgare	118 Verbascum nigrum
28 Cymbalaria muralis	78 Pimpinella saxifraga	119 Verbena officinalis
29 Deschampsia cespitosa	79 Plantago media	120 Veronica austriaca teucrium
31 Dianthus carthusianorum	82 Potentilla argentea	122 Veronica officinalis
32 Dianthus superbus	83 Potentilla erecta	
40 Festuca ovina	84 Primula elatior	TW2 'Rich and Wild'
41 Filipendula vulgaris	85 Primula veris	TW3 'Wild Whisper'
44 Galium verum	86 Prunella vulgaris	TW4 'Born to be Wild'
45 Geranium phaeum	89 Pulsatilla vulgaris	
46 Geranium sanguineum	92 Rumex acetosa	

Atraktivní rostliny pro (květinové) louky

Každá louka ve veřejné zeleni je potenciálním místem růstu a kvetení cibulovin. Cibuloviny lze použít v klasickém trávníku i v květinové louce. Výběr druhů závisí na typu půdy, úrodnosti a způsobu údržby.

Řebčík kostkovaný

Řebčík kostkovaný (*Fritillaria meleagris*) je jako stvořený pro přírodní, bohaté výsadby ve veřejné zeleni. Jeho charakteristické zvonkovité květy s kostkovaným vzorem dodávají jemný, originální výraz vlhkým loukám a stanovištím, která jsou po velkou část roku podmáčená.

Krokusy (Crocus) jsou často první květiny, které po zimě vykvétají. Jejich výrazné barvy – fialová, žlutá, bílá i pruhované odstíny – dodají jinak ještě spícímu trávníku veselou a energickou atmosféru.

Jsou významným zdrojem nektaru pro včely a další časně aktivní hmyz. Tím přispívají k biodiverzitě i zdravému ekosystému ve veřejné zeleni.

Krokusy

Hlaváč fialový (Scabiosa columbaria) má jemné světle fialové až namodralé květy s charakteristickým plochým tvarem a nápadným středem. Květy stojí na štíhlých stoncích a ladně se pohupují ve větru — dodávají květinové louce vzdušný i poetický charakter. Tento magnet na hmyz kvete od června až do září, takže do louky přináší barvu a život i v době, kdy už mnoho jiných druhů odkvétá.

Hlaváč fialový

Kopretina bílá

Kopretina bílá (Leucanthemum vulgare) patří k nejznámějším lučním květinám. Daří se jí na chudých, slunných stanovištích a dobře snáší sucho. Je tak ideální pro extenzivní údržbu i dlouhodobě udržitelnou veřejnou zeleň. Její květy poskytují nektar a pyl široké škále hmyzu – včelám, motýlům i broukům.

Tipy pro výsadbu na louce

Velkou výhodou květinové louky je možnost využití strojů, díky čemuž má výsadba nižší náklady na údržbu. Společnost Verver Export zakládá různé typy květinových luk: pod trávnickem s jarně kvetoucími cibulovinami nebo s cibulovinami v kombinaci se semeny květin pro letní kvetení.

Počty na m²

Při výsadbě samotných cibulovin závisí hustota výsadby na metr čtvereční na použité směsi a na zamýšleném vizuálním efektu. Tento počet se pohybuje od 35 kusů na m² (u velkých cibulovin narcisů) až po 200 kusů na m² (u mnoha drobných jarně kvetoucích cibulovin).

Při kombinaci jarních cibulovin s víceletou směsí semen trvalek se volí trochu nižší hustota výsadby cibulovin, aby měla semena možnost vyklíčit mezi odumírajícími listy cibulovin v období od dubna do května. Semena se dávkuje, v závislosti na konkrétní směsi, průměrně 2–5 g/m².

Ručně můžete na podzim nebo na jaře vysazovat i speciální plané rostliny jako sazenice. Počítejte s 1 rostlinou na m², což je obecně dostačující. Vysazujte je však spíše ve skupinách, abyste při kvetení i následném přirozeném šíření dosáhli lepšího efektu.

Nová výsadba

Nová výsadba potřebuje k nastartování růstu dostatek vláhy. Nezapomeňte to zmínit ve své objednávce nebo v zadání zakázky.

Barevný

Směsi semen

Směsi osiv jsou silným nástrojem při navrhování a údržbě zeleně.

Přispívají ke zdravějšímu životnímu prostředí, posilují ekologickou hodnotu nejen městských oblastí a zvyšují zapojení obyvatel do péče o jejich okolí. Promyšleným výběrem a správnou údržbou mohou směsi osiv trvale přispět k zelenějšímu a druhově bohatšímu prostředí.

Při údržbě zeleně jsou směsi osiv důležité pro to, aby vznikaly biodiverzitní, atraktivní a funkční zelené plochy. Tyto směsi se skládají z pečlivě sestavených kombinací semen trav a/nebo květin, přizpůsobených požadovaným ekologickým, estetickým a praktickým cílům dané oblasti.

Cíle směsí semen

Směsi osiv se využívají pro nejrůznější účely:

- **Podpora biodiverzity:** Zařazením původních květin a bylin směsi přitahují opylovače, jako jsou včely, motýli a další druhy hmyzu.
- **Estetika a vnímání:** Květnaté směsi zajišťují barevnost a rozmanitost, čímž zvyšují estetickou hodnotu parků, travnatých pásů a zelených ploch.
- **Funkční údržba:** Některé směsi jsou navrženy pro intenzivní využívání (například sportovní hřiště), zatímco jiné se naopak hodí pro extenzivní péči s minimálním počtem sečení.
- **Adaptace na změnu klimatu:** Směsi obsahující druhy odolné vůči suchu nebo stínu pomáhají přizpůsobit se měnícím se klimatickým podmínkám.

Druhy směsí osiv

Podle způsobu použití je k dispozici několik různých typů směsí:

1. **Směsi trav a bylin:** Pro ekologickou údržbu a přirozený vzhled.
2. **Květinové směsi:** Zaměřené na vizuální atraktivitu a podporu biodiverzity.
3. **Technické směsi:** Pro ochranu proti erozi, svahové plochy nebo dočasné oseči.
4. **Původní směsi:** Zaměřené na posílení místní flóry a fauny.

Nejdůležitější zásady

Při výběru a použití směsí osiv ve veřejné zeleni je důležité brát v úvahu:

- **Typ půdy a vlhkost:** Ne každá směs dobře roste na každém stanovišti.
- **Režim údržby:** Úspěšnost vegetace ovlivňuje frekvence sečení, úroveň hnojení nebo spásání.

- **Výsev podle ročního období:** Na výsledku se podílí také správné načasování výsevu (na jaře nebo na podzim).
- **Dlouhodobá vize:** Některé druhy se vyvíjejí až po několika letech, což vyžaduje trpělivost a dobrou údržbu.

V našem průvodci výběrem používáme několik směsí osiv, které jsou vhodné pro různé podmínky. Použijte cibuloviny pro časně kvetení – výborně se kombinují s květinovými loukami a travnatými pásy.

Směs osiv vždy přizpůsobte místním půdním a klimatickým podmínkám.

Silniční zeleň

4

Silniční zeleň

Travnatý (zelený) pás u komunikací můžeme definovat jako drobnější vegetaci podél okrajů silnic, železnic nebo cest. Tyto zatravněné plochy mají významnou ekologickou i funkční roli: zajišťují odvodnění, poskytují životní prostor rostlinám a živočichům a přispívají k biodiverzitě. Vegetace travnatého pásu se výrazně liší podle lokality, způsobu údržby a typu půdy.

„Travnatý pás u komunikací: malý prostor s velkým přínosem.“

Městská příroda na okraji: síla travnatého pásu

Ačkoli často působí jako úzký pruh, má travnatý pás velkou ekologickou hodnotu. Jeho porost obvykle tvoří směs trav, kvetoucích bylin a někdy i keřů či mladých stromů – podle způsobu údržby a typu půdy.

Kvetoucí travnaté pásy v městském prostředí plní překvapivě všestrannou roli. Zde jsou uvedeny nejdůležitější aspekty:

✓ Biodiverzita ve městě

Kvetoucí travnaté pásy poskytují potravu a úkryt hmyzu, např. včelám, motýlům a broukům, který je zásadní pro opylování, a vytvářejí ekologická propojení mezi zelenými plochami, jako jsou parky či zahrady.

✓ Adaptace na změnu klimatu

Vegetace pomáhá zadržovat vodu, ochlazuje okolí a snižuje tepelné zatížení v zastavěných oblastech. Travnaté pásy jsou tak cenným

prvkem klimaticky odolného městského designu.

✓ Estetika a vnímání

Kvetoucí travnaté pásy město zkrášlují a vytvářejí příjemnější prostředí pro bydlení i aktivní život. Vnášejí klid a příjemnou atmosféru do rušného prostředí.

✓ Udržitelné hospodaření

Díky ekologickému sečení a využívání původních rostlin přispívají kvetoucí travnaté pásy k cirkulární a udržitelné městské krajině.

Cibuloviny vysazené v zelených pásích podél cest jsou krásným a praktickým

obohacením městské zeleně. Kvetou brzy na jaře, často už v únoru či březnu, a podporují biodiverzitu. Čím je půda chudší, tím hůře cibuloviny zplaňují.

Další rostliny vhodné do travnatých pásů bývají světlomilné a odolné vůči suchu. Vítr, prach a posypovou sůl snášejí jen robustní druhy se silnou kořenovou soustavou. Většina travnatých pásů získává v létě barvu díky původním rostlinám, které se za vhodných podmínek samovolně vysemeňují nebo množí. Rok od roku se spektrum kvetoucích rostlin v pásích podél cest mění v závislosti na klimatických výkyvech.

Při výrazném letním suchu je vhodné vysazovat na travnatých pásích a svazích prérijní vegetaci s odolnými (původními) suchomilnými druhy, což je udržitelný způsob, jak podpořit biodiverzitu a zároveň zjednodušit údržbu. Příklady vhodných rostlin jsou šalvěj luční (*Salvia pratensis*), řebříček obecný (*Achillea millefolium*) nebo chrpa luční (*Centaurea jacea*).

Chcete-li travnaté pásy obohatit cibulovinami a kvetoucími rostlinami, použijte na pomoc průvodce výběrem.

Výsadba a údržba travnatých pásů

Existují dva hlavní typy travnatých pásů, každý s vlastním způsobem údržby.

Zelený, nízko sečený travnatý pás

Travnaté pásy se udržují krátkým sečením tam, kde je prioritou bezpečnost a viditelnost – například u křižovatek, v zatáčkách, na kruhových objezdech nebo podél frekventovaných silnic. Také v městských oblastech nebo v průmyslových areálech se často volí pravidelně a nízko sečené plochy, aby se zachoval upravený a čistý vzhled ulic. Travnatý pás se seče několikrát ročně, což podporuje především růst trav. To vede k omezenému kvetení a nízké ekologické hodnotě, protože hmyz má k dispozici málo potravy i úkrytu. Časté mulčování navíc půdu obohacuje, což nepřeje druhové pestrosti. Tyto travnaté pásy však obvykle nabízejí prostor pro široký sortiment cibulovin.

Kvetoucí travnaté pásy

Kvetoucí travnaté pásy se sečou jen dvakrát ročně. Pro založení takového travnatého pásu je zásadní kvalitní příprava půdy: zvolte slunné místo, odstraňte stávající vegetaci a půdu lehce prokypřete. Hnojení se nedoporučuje, jelikož nízká úrodnost půdy podporuje diverzitu kvetoucích bylin a omezuje dominanci trav.

Květinově bohatý režim sečení začíná postupným sečením – ne všechny travnaté pásy najednou, aby vždy zůstalo něco v květu. Zásadní je odvoz posečené hmoty: pomáhá ochuzovat půdu a dává kvetoucím bylinám větší šanci než dominantním trávám. Sečení v pravý čas – například na konci května (po úplném zatáhnutí cibulovin) a v září – umožňuje rostlinám vykvést a vytvořit semena. Tím se podporuje biodiverzita a vzniká barevný, ekologicky hodnotný travnatý pás.

Méně sečení může snížit náklady, ale ekologická údržba vyžaduje pečlivé plánování a někdy i dodatečnou práci (např. odvoz posečené hmoty).

Vysazování cibulovin do travnatých pásů nebo na svahy se provádí pomocí speciálních strojů společnosti Verver Export. Při výsadbě je zároveň možné vytvořit přímo i seťové lůžko pro výsev květnatých směsí vhodných pro dané stanoviště.

Silniční zeleň

Průvodce výběrem

Světlo

Vlhkost půdy

Úrodnost půdy

Silniční zeleň

Travnatý pás / svah představuje porost, který se seče jen několikrát ročně (co nejméně).

Posečená hmota se většinou odváží, čímž se půda postupně ochuzuje.

Suchá

Normální

Mokrá

Chudá/neúrodná

Sřředně úrodná

Úrodná

Velmi úrodná

Suchá

Normální

Mokrá

Chudá/neúrodná

Sřředně úrodná

Úrodná

Velmi úrodná

Rejstřík produktů

A Cibuloviny

B Směsi semen

C Trvalky

		18, 21, 59, 70, 83, 91, 113, 122
07, 72, 73, 80, 84, 85, 86, 97		09, 18, 21, 26, 30, 32, 38, 41, 42, 55, 59, 68, 70, 78, 91, 114
07, 47, 50, 51, 52, 55, 72, 73, 80, 84, 85, 86, 97		02, 09, 18, 21, 26, 28, 29, 30, 32, 38, 42, 48, 52, 59, 68, 70, 78, 84, 85, 91, 103, 107
55		02, 09, 29, 30, 32, 68, 69, 84, 85, 103
07, 47, 50, 51, 52, 55, 72, 73, 85, 86, 97		02, 03, 04, 05, 09, 14, 15, 18, 19, 20, 26, 28, 29, 30, 32, 35, 38, 41, 45, 48, 52, 59, 68, 70, 73, 84, 91, 97, 98, 103, 107, 110
55		02, 03, 04, 09, 15, 16, 23, 29, 30, 32, 35, 41, 45, 68, 69, 73, 84, 97, 100, 103, 110
		02, 03, 04, 20, 35, 45
		02, 03, 04, 16, 23, 35, 45, 100
02, 04, 05, 07, 32, 33, 34, 62, 63, 64, 65, 83	01, 02, 05	10, 18, 21, 31, 40, 44, 50, 56, 59, 70, 83, 91, 102, 106, 112, 113, 115, 118, 122
01, 02, 03, 04, 05, 07, 20, 28, 29, 32, 33, 34, 42, 62, 63, 64, 65, 72, 73, 81, 82, 83	01, 02, 05	01, 09, 10, 18, 21, 26, 30, 31, 40, 42, 44, 50, 54, 55, 56, 59, 68, 70, 71, 75, 76, 78, 79, 82, 89, 91, 94, 102, 106, 114, 115, 117, 118, 120, TW4
01, 02, 03, 04, 05, 07, 09, 17, 18, 19, 20, 28, 29, 32, 33, 34, 42, 47, 50, 51, 52, 55, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 97	01, 03, 05	01, 02, 09, 18, 21, 26, 28, 29, 30, 40, 42, 44, 46, 52, 56, 59, 68, 70, 71, 75, 78, 79, 82, 84, 85, 86, 89, 91, 92, 93, 99, 103, 107, 111, 117, 118, 120, TW4
55	03	02, 09, 29, 30, 44, 68, 69, 84, 85, 92, 103
01, 02, 03, 04, 05, 07, 09, 17, 18, 19, 20, 28, 29, 32, 33, 34, 42, 47, 50, 51, 52, 55, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 97	01	01, 02, 03, 04, 05, 09, 14, 15, 18, 19, 20, 25, 26, 28, 29, 30, 35, 41, 45, 46, 52, 56, 59, 60, 61, 68, 70, 71, 73, 75, 76, 84, 86, 91, 92, 93, 97, 98, 99, 101, 103, 107, 110, 111, 117, 119, 120, TW4
55	03	02, 03, 04, 09, 15, 16, 23, 29, 30, 35, 41, 45, 68, 69, 73, 84, 92, 97, 100, 103, 110, 119
01, 17, 18, 55, 62, 68, 69, 70, 71, 74, 75, 76		01, 02, 03, 04, 20, 35, 45, 101, 119
55		02, 03, 04, 16, 23, 35, 45, 100, 119

Silniční zeleň

A Cibuloviny

01 Allium aflatunense	42 Fritillaria acmopetala	71 Narcissus poeticus 'Actaea'
02 Allium caeruleum	47 Galanthus elwesii	72 Narcissus pseudonarcissus lobularis
03 Allium caesium	50 Hyacinthoides hispanica (bílá)	73 Narcissus pseudonarcissus
04 Allium cernuum	51 Hyacinthoides hispanica (modrá)	subsp. obvallaris
05 Allium flavum	52 Hyacinthoides hispanica (růžová)	74 Narcissus 'Topolino'
07 Allium sphaerocephalon	55 Leucojum aestivum 'Gravetye Giant'	75 Narcissus 'W.P. Milner'
09 Allium unifolium	62 Muscari armeniacum	76 Narcissus 'Mrs. Langtry'
17 Chionodoxa forbesii	63 Muscari azureum	80 Ornithogalum umbellatum
18 Chionodoxa forbesii 'Blue Giant'	64 Muscari comosum	81 Puschkinia libanotica
19 Chionodoxa luciliae	65 Muscari latifolium	82 Puschkinia libanotica 'Alba'
20 Chionodoxa sardensis	66 Muscari muscarimi	83 Scilla bifolia
28 Crocus angustifolius	67 Muscari neglectum	84 Scilla litardierei
29 Crocus korolkowii	68 Narcissus cordubensis	85 Scilla mischtschenkoana
32 Crocus tommasinianus	69 Narcissus cyclamineus 'Sailboat'	86 Scilla siberica
33 Crocus tommasinianus 'Barr's Purple'	70 Narcissus poeticus recurvus	97 Tulipa sylvestris
34 Crocus tommasinianus 'Ruby Giant'		

B Směsi semen

01 Všeťerén	03 Pod stínem
02 Suchomilná	05 Midi-trvalky

C Trvalky

01 Achillea millefolium	44 Galium verum	91 Reseda lutea
02 Achillea ptarmica	45 Geranium phaeum	92 Rumex acetosa
03 Ajuga reptans	46 Geranium sanguineum	93 Ruta graveolens
04 Alchemilla vulgaris	48 Geum urbanum	94 Salvia pratensis
05 Allium schoenoprasum	50 Hieracium aurantiacum	97 Sanguisorba officinalis
09 Anthoxanthum odoratum	52 Hypericum perforatum	98 Saponaria officinalis
10 Anthyllis vulneraria	54 Isatis tinctoria	99 Scabiosa columbaria
14 Ballota nigra	55 Jasione montana	100 Scutellaria galericulata
15 Barbarea vulgaris	56 Knautia arvensis	101 Securigera varia
16 Bistorta officinalis	59 Leucanthemum vulgare	102 Sedum album
18 Briza media	60 Linaria vulgaris	103 Serratula tinctoria
19 Campanula rapunculoides	61 Lotus corniculatus	106 Silene nutans
20 Campanula rapunculus	68 Lysimachia vulgaris	107 Silene vulgaris
21 Campanula rotundifolia	69 Lythrum salicaria	110 Symphytum officinale
23 Cardamine pratensis	70 Malva moschata	111 Tanacetum vulgare
25 Centaurea jacea	71 Malva sylvestris	112 Teucrium chamaedrys
26 Centaurea scabiosa	73 Mentha pulegium	113 Teucrium scorodonia
28 Cymbalaria muralis	75 Ononis spinosa	114 Thymus pulegioides
29 Deschampsia cespitosa	76 Origanum vulgare	115 Thymus serpyllum
30 Deschampsia flexuosa	78 Pimpinella saxifraga	117 Verbascum densiflorum
31 Dianthus carthusianorum	79 Plantago media	118 Verbascum nigrum
32 Dianthus superbus	82 Potentilla argentea	119 Verbena officinalis
35 Dipsacus fullonum	83 Potentilla erecta	120 Veronica austriaca teucrium
38 Dryopteris filix-mas	84 Primula elatior	122 Veronica officinalis
40 Festuca ovina	85 Primula veris	
41 Filipendula vulgaris	86 Prunella vulgaris	
42 Fragaria vesca	89 Pulsatilla vulgaris	

TW4 'Born to be Wild'

Atraktivní rostliny pro travnaté pásy

Cibuloviny a plané rostliny dodávají travnatým pásům pestré barvy a atraktivní vzhled. Oživují okolí a přirozeně přitahují hmyz, zejména včely a motýly. Některé druhy mohou být dominantní a vytlačovat ostatní – jejich chování se liší podle stanoviště.

Šalvěj luční

Šalvěj luční (*Salvia pratensis*) je původní evropská rostlina, která se výborně hodí do travnatých pásů i přírodně laděných výsadeb. Nejlépe prospívá na plném slunci, v půdě lehce vápenité až neutrální, a velmi dobře si poradí i s chudými půdami. Díky své odolnosti vůči suchu je ideální volbou pro suchá stanoviště nenáročná na údržbu.

Ladoňka sibiřská (*Scilla siberica*) je silná jarní cibulovina, která velmi brzy poskytuje pyl a nektar včelám a dalšímu hmyzu. Daří se jí na mnoha typech půd, takže se skvěle hodí pro výsadbu podél cest. Díky schopnosti zplaňovat vyžaduje minimální péči a každoročně se vrací. Upřednostňuje však stanoviště, která nejsou příliš suchá!

Ladoňka sibiřská

Tulipánu planému (*Tulipa sylvestris*) se daří nejlépe na vápenitých, mírně úrodných, dobře propustných hlinitých až písčitých půdách. Na jaře potřebuje dostatek vláhy, aby bohatě vykvetl, ale jeho cibule velmi dobře snáší suchá letní období během vegetačního klidu. Kvete i v polostínu, což z něj dělá vhodnou volbu pro pestré biotopy travnatých pásů.

Tulipánu planému

Vrtič obecný

Vrtič obecný (*Tanacetum vulgare*) je rostlina, které se daří v travnatých pásích a na narušených půdách, kde pomáhá stabilizovat terén a rychle jej zazeleňuje. Je přátelský k hmyzu – přitahuje samotářské včely, motýly i housenky mūr – a zároveň jeho silná vůně odpuzuje mravence či mouchy. Protože je pro pasoucí se dobytek jedovatý, zůstává v pastevních oblastech nespásán, což z něj činí vhodnou volbu pro travnaté pásy podél zemědělských ploch.

Silniční zeleň

Tipy pro výsadbu v travnatých pásech a na svazích

Květnaté travnaté pásy vytvářejí příjemný dojem pro obyvatele i návštěvníky regionu. Výsadba pro víceleté kvetení je jednoduchá.

Úprava půdy

Stávající travnatý pás lze osázet jarně kvetoucími cibulovinami i bez předchozí úpravy půdy. K tomu stačí na podzim před výsadbou trávu pouze posekat na nízký stříh.

Travnatý pás, který má být přeměněn na celoroční květinovou louku, je třeba frézovat. Rotační sázecí stroj umožňuje firmě Verver Export během jediné operace půdu zfrézovat a rovnou zasadit cibuloviny.

Společnost Verver Export má speciální sázecí stroj určený k výsadbě cibulovin pod travní porost na svazích.

Nová výsadba

Nová výsadba potřebuje k nastartování růstu dostatek vláhy. Nezapomeňte to zmínit ve své objednávce nebo v zadání zakázky.

Údržba

Kvetoucí travnaté pásy se sečou 1 až 2 krát ročně. Posečenou hmotu není vhodné mulčovat, ale ideálně ji odklidit. Tímto postupem se půda postupně ochuzuje a i přirozené rostliny tak dostávají lepší podmínky pro svůj rozvoj. Pokud je kvůli dopravnímu provozu potřeba sekat častěji, doporučujeme sázet v travnatém pásu jen jarní cibuloviny. Poté je možné od června opět sekat častěji.

Počty na m²

Při výsadbě samotných cibulovin závisí hustota výsadby na metr čtvereční na použité směsi a na zamýšleném vizuálním efektu. Tento počet se pohybuje od 35 kusů na m² (u velkých cibulí narcisů) až po 200 kusů na m² (u mnoha drobných jarně kvetoucích cibulovin).

Při kombinaci jarních cibulovin s víceletou směsí semen trvalek se volí nižší hustota výsadby cibulovin, aby měla semena možnost vyklíčit mezi odumírajícími listy cibulovin v období dubna až června. Semena se vysévají, v závislosti na směsi květinových semen, průměrně 2–5 g/m².

Odolné cibuloviny

Narcissus

Název „narcis“ pochází z řecké legendy o Narcisovi, jenž se zamiloval do svého odrazu ve vodě, a proto tato květina symbolizuje sebelásku a marnivost. Sytě žlutá barva mnoha narcisů působí povzbudivě a může vyvolávat pocity radosti a optimismu.

Narcisy lze snadno sázet strojově, což je činí ideálními pro velkoplošné výsadby. Skvěle vyniknou v travnatých pásích a na dalších místech, kde je požadavek na minimální údržbu.

Plané narcisy se přirozeně vyskytují hlavně v jižní Evropě, například ve Španělsku, Portugalsku a částech Francie. V tomto katalogu není mnoho narcisů, protože se oficiálně řadí mezi druhy, které přirozeně nezplaňují. Jsou ale velmi spolehlivé v dlouhodobém, víceletém kvetení.

*Narcis:
mimořádně odolná
a trvanlivá
rostlina, pokud
půda není příliš
suchá nebo chudá!*

Narcissus 'Topolino'

'Topolino' je okouzující drobná odrůda narcisu, proslulá velmi časným kvetením a nápadnými hvězdovitými květy s bílými okvětními lístky a kontrastní, citronově žlutou trúbkou.

Výrazná vůně narcisů!

Narcissus 'Mrs. Langtry'

Elegance s nádechem historie: narcis s tenkými, slonovinově bílými lístky jemně zkroucenými do spirály. Trubka (koruna) je malá a světle žlutá, přičemž s postupujícím stářím květu bledne až do běla.

Nese jméno Lily Langtry, proslulé herečky z doby viktoriánské.

Narcissus 'W.P. Milner'

Jde rovněž o historickou odrůdu, pěstovanou již před rokem 1869. Květy se otevírají v jemném citronově žlutém odstínu, který rychle přechází v krémově bílou.

Známý svou přirozenou krásou a schopností zplaňovat.

Břeh – retenční nádrž

5

Břeh – retenční nádrž

Pobřežní vegetace zahrnuje porosty podél vodních ploch, jako jsou vodní příkopy, rybníky či malé retenční nádrže. Tato vegetace plní důležitou roli při stabilizaci břehů, zvyšování kvality vody a podpoře biodiverzity. Retenční nádrž je vodní rezervoár vytvořený v krajině, který shromažďuje dešťovou vodu a nechává ji vsakovat do půdy. Je to udržitelná alternativa kanalizace a často se používá v obytných oblastech, parcích a podél cest.

„Kde se zdržuje voda, tam se rodí život.“

Zeleň na březích: přírodní hranice, chytré zadržování vody.

Výsadba na vsakovacích průlezech a březích má zásadní funkční význam. Rostliny pomáhají zadržovat a vsakovat dešťovou vodu, čímž brání přetížení kanalizace, a kořeny výsadby stabilizují půdu a zabraňují erozi. Vegetace pomáhá ochlazovat okolí a zmírňuje tepelné zatížení městských oblastí. Kromě toho zlepšuje kvalitu vody tím, že rostliny filtrují z vody nečistoty.

Výsadba na březích a vsakovacích průlezech se obvykle skládá ze tří zón:

- 1. Zóna 1 – Nejvlhčí část:** Nejnižší místo vsakovacího průlehu, kde se voda drží nejdéle. Rostou zde vlhkomilné cibuloviny a rostliny, například kornoutice africká (*Zantedeschia aethiopica*) – méně zimovzdorná, kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*) a kyprej vrbice (*Lythrum salicaria*), které čistí vodu a zpevňují půdu.
- 2. Zóna 2 – Vlhká část:** Tato přechodová zóna bývá pravidelně mokrá, ale není trvale pod vodou. Ideální podmínky zde nacházejí cibuloviny jako bledule letní (*Leucojum*

aestivum) a řebčík kostkovaný (*Fritillaria meleagris*). Rostlinám jako je tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*) a kohoutek luční (*Lychnis flos-cuculi*) se zde dobře daří a přispívají k biodiverzitě a vsakování.

- 3. Zóna 3 – Suchá okrajová zóna:** Horní okraj vsakovacího průlehu je většinou suchý, jen příležitostně mokrý při dešti; zde jsou vhodné druhy odolné vůči suchu, například řebříček obecný (*Achillea millefolium*) a šalvěj luční (*Salvia pratensis*), jež přispívají ke stabilitě i barevnému efektu. Tato zóna je v případě vsakovacího průlehu velmi vhodná také pro narcisy a zplaňující

cibuloviny, které vyžadují určité množství vláhy.

Dobrou volbou je ostřice (Carex), odolná pobřežní rostlina s hustým kořenovým systémem, který brání erozi a dobře zadržuje vodu. Vrbina penížková (Lysimachia nummularia) je půdopokryvná rostlina, která rychle roste a pomáhá vsakování dešťové vody do půdy. Bezkolenc modrý (Molinia caerulea) se skvěle přizpůsobuje měnění se vlhkosti půdy.

V širokých okrajích břehů ve vsakovacím průlehu jsou významným obohacením keře, protože přispívají ke stabilitě půdy, druhové rozmanitosti i struktuře krajiny. Druhy jako svída bílá (Cornus alba) a vrba nachová (Salix purpurea) mají silné kořeny, které brání erozi, a dobře snášejí proměnlivou vlhkost. Další vhodné keře, například bez černý (Sambucus nigra) a kalina obecná (Viburnum opulus), lákají hmyz a ptáky a vytvářejí přirozený přechod do okolní krajiny.

*Chcete-li břeh
či vsakovací
průleh obohatit
cibulovinami
a kvetoucími
rostlinami, použijte
na pomoc přírodce
výběrem.*

Výsadba a údržba břehů a vsakovacích průlehů

Výsadba a údržba výsadby na břehu či ve vsakovacím průlehu se řídí různými zónami, které lze v této vegetaci rozlišit.

Zóna 1 – Nejvlhčí část

V zóně 1 výsadby na břehu nebo ve vsakovacím průlehu je důležité vysazovat vlhkomilné rostliny, jako je žlutý kosatec nebo kyprej vrbice, protože čistí vodu a zabraňují erozi. Díky pravidelným kontrolám se předejde zanášení bahnem či odpadem a voda může bez problémů vsakovat. Sečení se provádí jen omezeně a nejlépe postupně, aby měla zvířata čas se přesunout a místní biodiverzita zůstala zachována.

Zóna 2 – Vlhká část (pravidelně mokrá, ne trvale pod vodou)

V zóně 2 vsakovacího průlehu je důležité vysazovat vlhkomilné rostliny, jako je tužebník jilmový a kohoutek luční. Tyto druhy přispívají k biodiverzitě a pomáhají se zadržováním i čištěním vody. Sečení probíhá jeden až dvakrát ročně a vždy postupně.

Zóna 3 – Suchá okrajová zóna (jen dočasně mokrá při dešti)

V zóně 3 vsakovacího průlehu je důležité vysazovat nebo vysévat rostliny odolné vůči suchu, protože zajišťují stabilitu

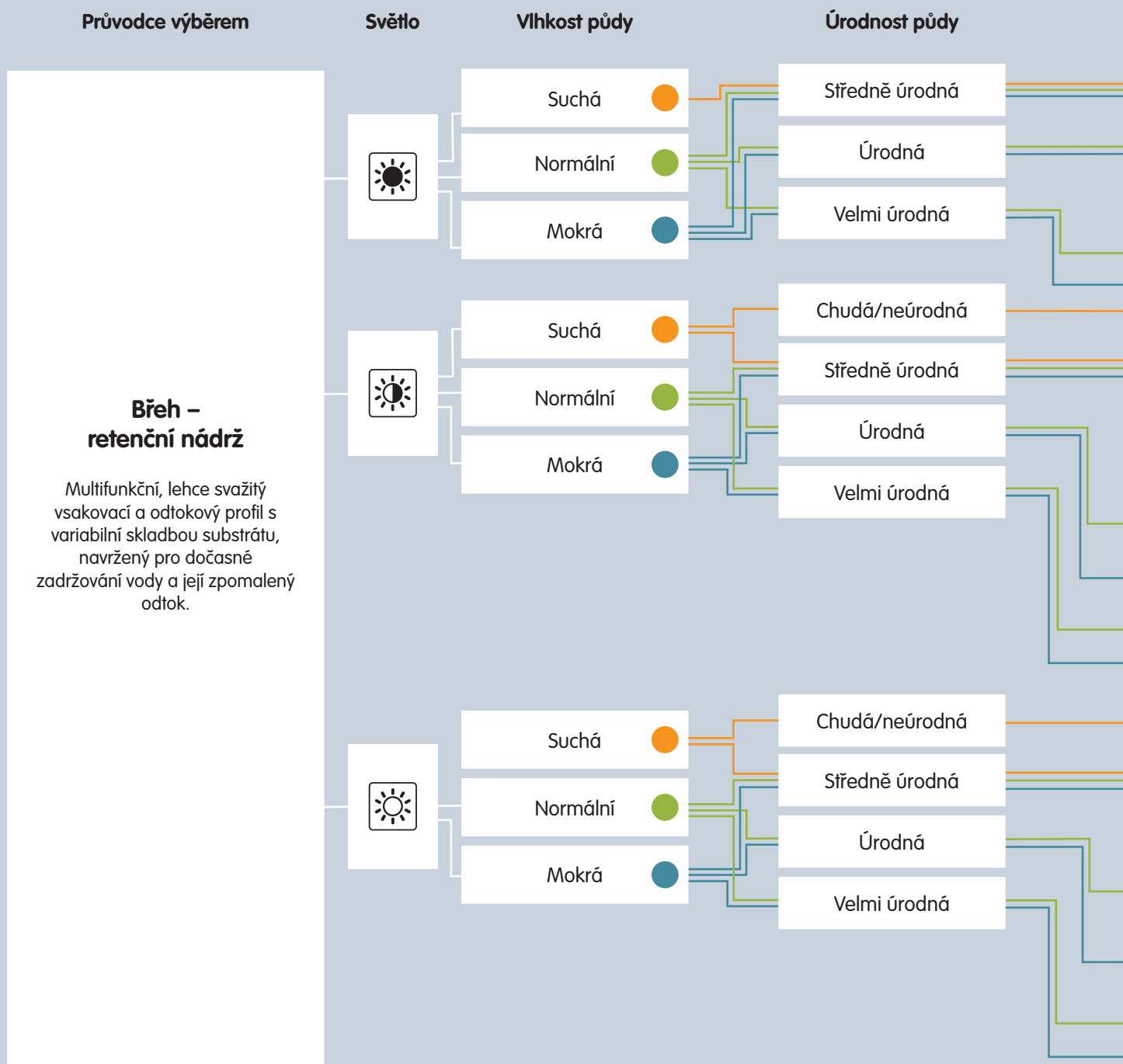
půdy a podporují biodiverzitu. Tyto druhy dobře snášejí proměnlivé podmínky a vytvářejí harmonický přechod do okolní krajiny. Sečení jen omezeně – většinou jednou ročně, aby rostliny stihly vykvést a poskytly prostor pro hmyz.

Výsadba cibulovin v zóně 3 je krásným způsobem, jak dodat barvu a zvýšit biodiverzitu brzy na jaře, ještě předtím, než se ostatní rostliny začnou probouzet. Tato zóna je vhodná pro druhy, které dobře snášejí sucho a nejsou citlivé na dočasné zamokření. Vhodné jsou například narcisy a krokusy, které lze u vsakovacího průlehu v zelených pásích sázet i strojově.

Pro vsakovací průlehy a břehy existují také speciální směsi osiv, jejichž druhy dobře snášejí střídání vlhka a sucha. Protože mnoho těchto směsí lépe prospívá na chudších půdách, je u živinami bohatých stanovišť vhodné odvážet posečenou biomasu, aby se zabránilo bujení a dalšímu obohacování půdy.

Břeh – retenční nádrž

Rejstřík produktů

A Cibuloviny

B Směsi semen

C Trvalky

		74, 105
24, 25, 26		24, 47, 103, 105
24, 25, 26		24, 47, 103, 105
24, 25, 26		04, 47, 67, 73, 103, 105
24, 25, 26		04, 47, 67, 73, 103, 105
		04, 67, 105
		04, 67, 105
		18
		09, 18, 26, 68, 74, 105
24, 25, 26, 44, 55		02, 09, 18, 22, 24, 26, 29, 47, 48, 68, 74, 84, 103, 105
24, 25, 26, 44, 55		02, 09, 24, 29, 47, 68, 69, 74, 84, 103, 105, 116
24, 25, 26, 44, 55		02, 03, 04, 05, 06, 09, 15, 18, 22, 26, 29, 41, 47, 48, 67, 68, 72, 73, 84, 103, 104, 105, 110
24, 25, 26, 44, 55		02, 03, 04, 06, 09, 15, 16, 23, 29, 41, 47, 53, 67, 68, 69, 72, 73, 84, 100, 103, 104, 105, 110, 116
44, 45		02, 03, 04, 06, 67, 72, 105
44, 45		02, 03, 04, 06, 16, 23, 53, 67, 72, 100, 105
		18
		09, 18, 26, 68, 74, 79, 92, 105
44, 55, 70, 71, 72, 73, 101		02, 09, 18, 22, 26, 29, 68, 74, 79, 84, 86, 92, 103, 105
44, 45, 101	04	02, 09, 29, 68, 69, 74, 84, 92, 103, 105, 116
44, 55, 70, 71, 72, 73, 101		02, 03, 04, 05, 06, 09, 15, 18, 22, 25, 26, 29, 41, 66, 68, 72, 73, 84, 86, 90, 92, 103, 105, 110, 121
44, 45, 101	04	02, 03, 04, 06, 09, 15, 16, 23, 29, 41, 53, 68, 69, 72, 73, 84, 90, 92, 100, 103, 105, 110, 116, 121
44, 55, 70, 71, 72, 73		02, 03, 04, 06, 72, 90, 105, 121
44, 45		02, 03, 04, 06, 16, 23, 53, 72, 90, 100, 105, 121

Břeh – retenční nádrž

A Cibuloviny

---

24 <i>Convallaria majalis</i>	55 <i>Leucojum aestivum</i> 'Gravetye Giant'	73 <i>Narcissus pseudonarcissus</i> subsp. <i>obvallaris</i>
25 <i>Corydalis cava</i> syn. <i>bulbosa</i>	70 <i>Narcissus poeticus recurvus</i>	101 <i>Zantedeschia aethiopica</i>
26 <i>Corydalis decipiens</i>	71 <i>Narcissus poeticus</i> 'Actaea'	
44 <i>Fritillaria meleagris</i>	72 <i>Narcissus pseudonarcissus lobularis</i>	

B Směsi semen

---

04 Mokřadní

C Trvalky

---

02 <i>Achillea ptarmica</i>	29 <i>Deschampsia cespitosa</i>	86 <i>Prunella vulgaris</i>
03 <i>Ajuga reptans</i>	41 <i>Filipendula vulgaris</i>	90 <i>Ranunculus flammula</i>
04 <i>Alchemilla vulgaris</i>	47 <i>Geum rivale</i>	92 <i>Rumex acetosa</i>
05 <i>Allium schoenoprasum</i>	48 <i>Geum urbanum</i>	100 <i>Scutellaria galericulata</i>
06 <i>Althaea officinalis</i>	53 <i>Iris pseudacorus</i>	103 <i>Serratula tinctoria</i>
09 <i>Anthoxanthum odoratum</i>	66 <i>Lychnis flos-cuculi</i>	104 <i>Silene baccifera</i>
15 <i>Barbarea vulgaris</i>	67 <i>Lysimachia nummularia</i>	105 <i>Silene dioica</i>
16 <i>Bistorta officinalis</i>	68 <i>Lysimachia vulgaris</i>	110 <i>Symphytum officinale</i>
18 <i>Briza media</i>	69 <i>Lythrum salicaria</i>	116 <i>Valeriana officinalis</i>
22 <i>Campanula trachelium</i>	72 <i>Mentha longifolia</i>	121 <i>Veronica longifolia</i>
23 <i>Cardamine pratensis</i>	73 <i>Mentha pulegium</i>	
24 <i>Carex pendula</i>	74 <i>Molinia caerulea</i>	
25 <i>Centaurea jacea</i>	79 <i>Plantago media</i>	
26 <i>Centaurea scabiosa</i>	84 <i>Primula elatior</i>	

Atraktivní rostliny pro výsadbu podél břehů

Výsadby podél vodních ploch by měly obsahovat druhy rostlin, které dobře snášejí kolísající výšku hladiny vody, aby bez problému přežily jak mokrá, tak sušší období. Důležité je také používat původní rostliny, protože jsou lépe přizpůsobené místním podmínkám a podporují biodiverzitu.

Kornoutice africká

Kornoutice africká (*Zantedeschia aethiopica*) je výbornou volbou pro intenzivní zónu retenčních nádrží nebo říčních břehů. Tato zóna je často podmáčená nebo vlhká, především po dešti. Kornoutice v takových podmínkách však dobře prospívá, protože ve svém přirozeném prostředí často roste podél říčních břehů a v bažinatých oblastech. Pozor, snese jen mírné mrazy.

Bledule letní (*Leucojum aestivum*) snáší proměnlivou vlhkost, kvete brzy na jaře a přispívá k biodiverzitě tím, že přitahuje opylovače. Díky své preferenci vlhkých, i když ne trvalých podmínek, je bledule letní optimálním druhem pro přechodovou zónu mezi nejvlhčí částí břehu a sušším navazujícím okrajem.

Bledule letní

Kyprej vrbice (*Lythrum salicaria*) přirozeně roste ve vlhkých oblastech, jako jsou mokřady, okraje toků a vlhké louky. Snáší dlouhodobě mokré podmínky a dokonce může být dočasně pod vodou, takže se skvěle hodí i do nižších částí u vodních ploch.

Kyprej vrbice

Tužebník obecný

Ačkoli tužebník obecný (*Filipendula vulgaris*) snáší o něco sušší podmínky než jeho příbuzný tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*), dobře roste na vlhkých, neúrodných půdách, například podél břehů. Je vhodný pro přechodové zóny mezi mokřady a suššími částmi břehu.

Tipy pro výsadbu na břehu a ve vsakovacím průlehu

Doporučení pro výsadbu na březích a ve vsakovacích průlezích souvisejí především s vlhkostí půdy. Není-li půda celoročně příliš mokrá, lze část prací provést i mechanizovaně; na ostatních stanovištích se rostliny a cibuloviny vysazují ručně.

Nová výsadba

Nová výsadba potřebuje k nastartování růstu dostatek vláhy.

Nezapomeňte to zmínit ve své objednávce nebo v zadání zakázky.

Počty na m²

Jen málo cibulovin snáší opravdu mokré podmínky. Tyto rostliny lze snadno vysazovat ve skupinkách na okraji břehu nebo ve vsakovacím průlehu. Vysadte přibližně 20 cibulek na m², ve skupinkách po 7 až 10 kusech.

Vhodné rostliny (viz průvodce výběrem) je nejlepší sázet v malých skupinkách po 3 až 7 kusech. U velkých ploch vytvářejte shluky po 7 rostlinách; je-li výsadbová plocha menší, fungují dobře i menší skupinky. Vizually tak vznikají plochy rostlin, které se vlnovitě opakují podél břehu či vsakovacího průlehu.

Pokud se rozhodnete vysévat trvalky (Mokřadní), držte se množství semen na m², které doporučuje dodavatel. V mnoha případech je to 2 až 5 gramů. Totéž platí i pro naši směs osiva „Mokřadní“.

Paty stromů

6

Paty stromů

Paty stromů a záhony v jejich okolí hrají nejen ve městě zásadní roli – podporují vsakování vody a udržují půdu zdravou. Výsadba v tomto prostoru přispívá k biodiverzitě, ochlazování a atraktivnímu vzhledu ulic.

„Paty stromů: kruhy života pod každou korunou.“

Výsadba ve stromových mísách biodiverzita na úrovni ulice

Stromy ve městě představují velkou investici – stojí peníze, mají ekologickou hodnotu a potřebují prostor – ale právě toho prostoru se jim ve městech často nedostává. Stromy mající dostatečný prostor pro kořeny žijí déle a fungují lépe.

Svým příznivým účinkem na kvalitu ovzduší, biodiverzitu a klima přispívají k tomu, aby město bylo zdravějším, chladnějším a atraktivnějším místem k životu. Investovat do kvalitních stanovišť pro stromy se dlouhodobě vyplatí – přináší to více udržitelnosti a lepší podmínky pro lidi i okolní prostředí.

Při osazování stromové mísy je důležité volit rostliny, které dobře snášejí stín a sucho. Sázejte takové druhy rostlin, které jsou silné, ale neinvazní, aby strom příliš neutlačovaly. Zajištěte kyprou, živinami bohatou půdu a dávejte přitom pozor, abyste nepoškodili kořeny. Udržujte výsadbu nízkou a přehlednou, aby byl ve veřejném prostoru zachován dobrý výhled i bezpečnost.

Přednost mají odolné a nenáročné druhy rostlin, které lze rozdělit do několika skupin:

Cibuloviny kvetou časně v období, kdy je v půdě ještě dostatek vláhy. To, zda cibuloviny vyketou příští rok, výrazně ovlivňuje hlavně suché letní období. Vhodné cibuloviny jsou krokus (Crocus), modřeneček arménský (Muscari armeniacum) a sasanka rozkošná (Anemone blanda). V mírně vlhčí, živinami bohaté půdě se daří také narcisům (Narcissus).

Půdopokryvné rostliny jako kontryhel měkký (Alchemilla mollis), barvínek menší (Vinca minor) a zběhovec plazivý (Ajuga reptans) dobře snášejí stín i suchou půdu,

rychle rostou a vytvářejí nenáročný zelený povrch stromové mísy.

Silné kvetoucí trvalky jako kakost oddenkatý (*Geranium macrorrhizum*), šalvěj hajní (*Salvia nemorosa*) a třapatkovka nachová (*Echinacea purpurea*) jsou odolné vůči suchu, přitahují hmyz a vnášejí barvu i život do prostorů kolem stromů.

Okrasné trávy, například dochan psárkovitý (*Pennisetum alopecuroides*) a ostřice (*Carex*), jsou dekorativní, snášejí vysoké teploty a hodí se do slunných i stinných stanovišť, takže jsou pro stromové mísy ideální.

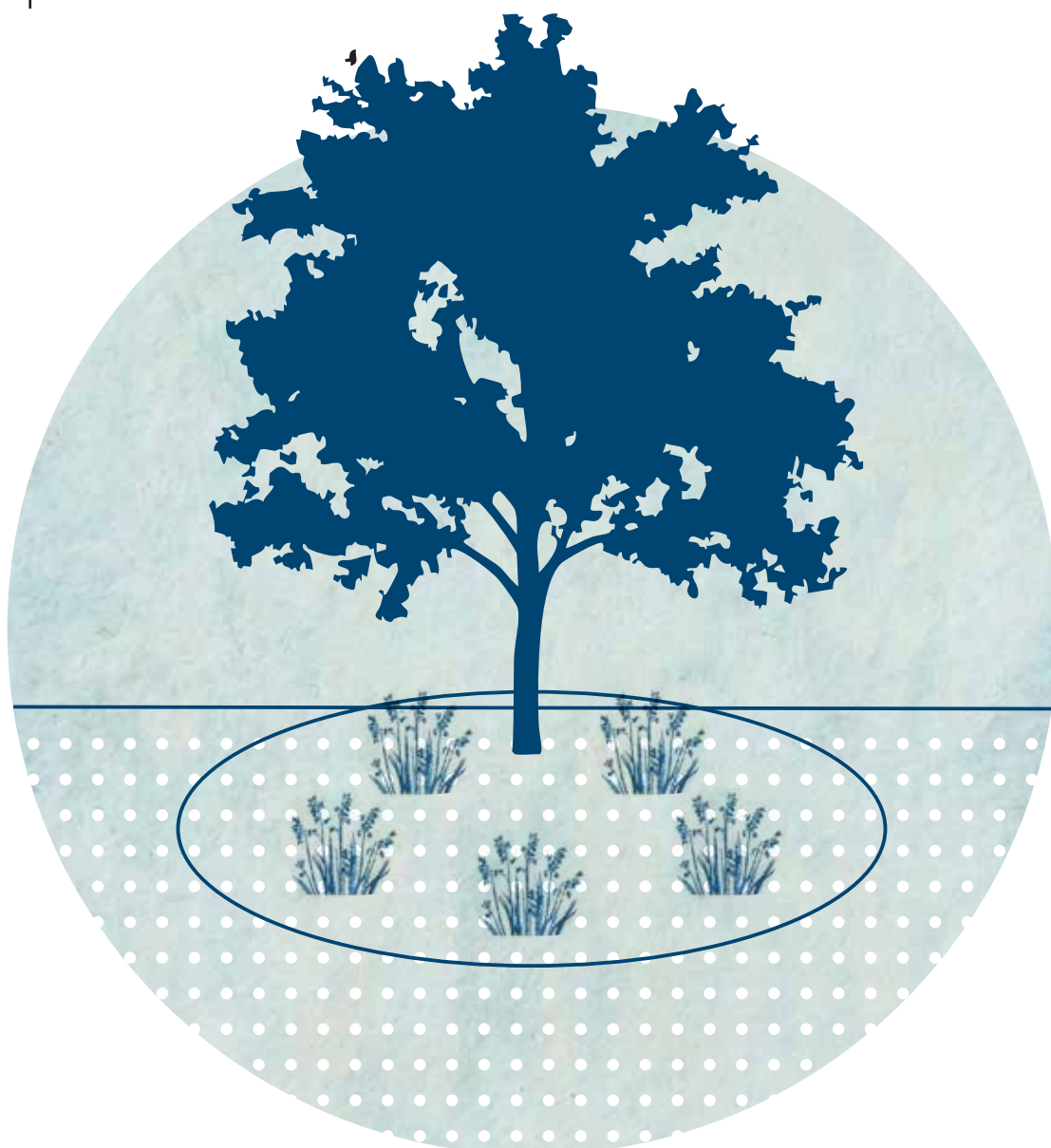
Bylinky a medonosné rostliny jako řebříček obecný (*Achillea millefolium*), levandule lékařská (*Lavandula angustifolia*), tymián obecný (*Thymus vulgaris*) a pažitka pobřežní (*Allium schoenoprasum*) jsou voňavé, jedlé, odolné vůči suchu a přitahují užitečný hmyz, čímž se stávají ideálními pro oživení prostoru stromových mís.

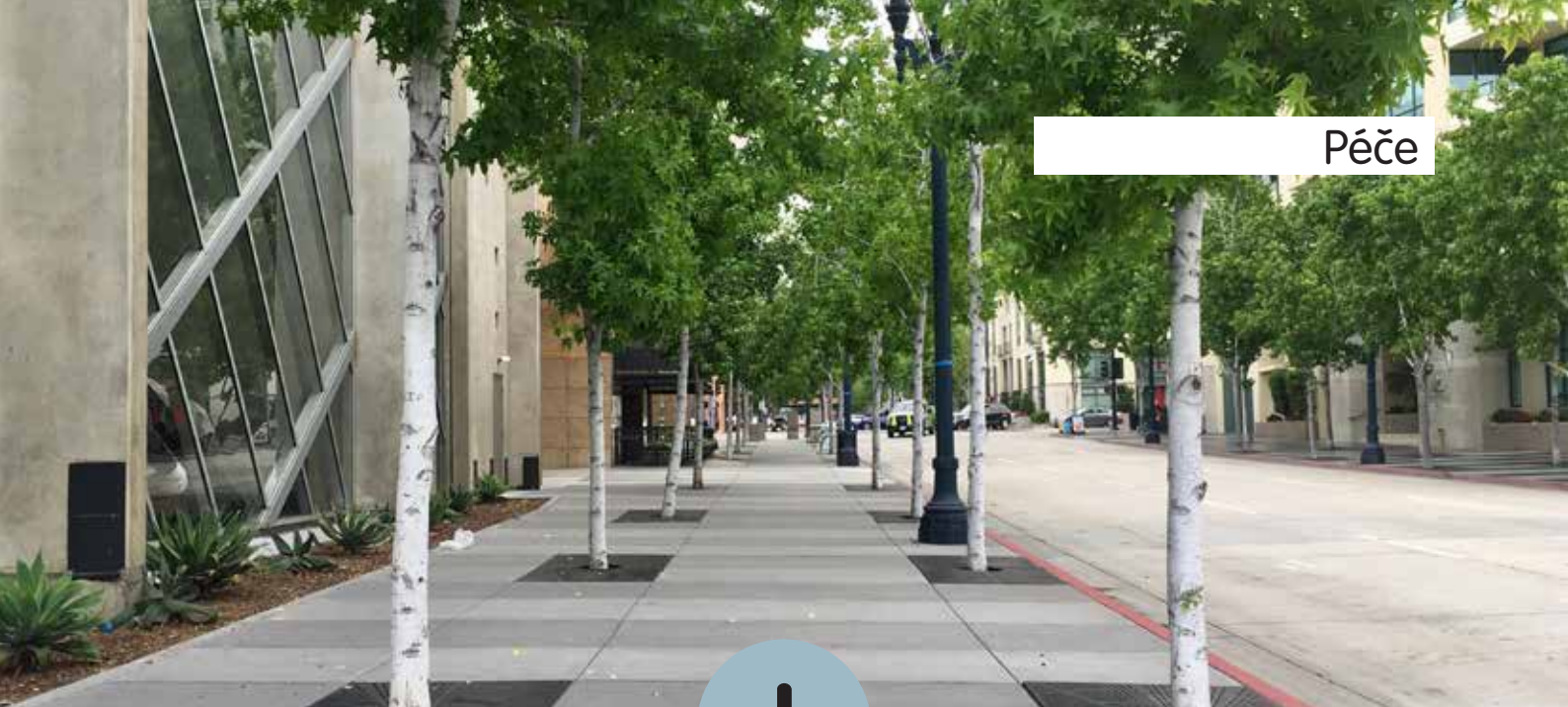
Chcete-li stromové mísy obohatit cibulovinami a kvetoucími rostlinami, použijte na pomoc průvodce výběrem.

Výsadba a údržba stromových mís

Při výsadbě stromové mísy je třeba zohlednit několik faktorů, aby zůstaly zdravé jak stromy, tak výsadba kolem nich. Zde jsou nejdůležitější zásady:

Ochrana kořenů stromu

Při výsadbě ve stromové míse je nutné pracovat mělce a vyhnout se používání těžkých či ostrých nástrojů, aby nedošlo k poškození kořenů stromu.

Podmínky oslunění a vláhového režimu

Volte rostliny, které dobře snášejí stín i sucho, a počítejte s tím, že strom bude s výsadbou soupeřit o vodu.

Výběr rostlin

Používejte odolné, ideálně původní rostliny, které vyžadují minimum údržby, a vyhněte se druhům, které se agresivně rozrůstají a mohly by strom utlačovat.

Kvalita půdy

Kvalitu půdy zvýšte kompostem nebo mulčem, aniž byste narušili kořeny, a zajistěte, aby půda zůstala propustná pro vodu i vzduch.

Bezpečnost a viditelnost

Výsadbu ve stromové míse udržujte nízkou a otevřenou, aby neomezovala výhled řidičům ani chodcům.

Zapojení obyvatel do údržby stromových mís posiluje jejich vztah k vlastní ulici a podporuje sociální propojení v okolí. To vede k lepší péči o veřejný prostor a soudržnějšímu okolí. Mnohé obce obyvatele motivují, aby si stromové mísy „adoptovali“. Nabízejí podporu – od poradenství při výběru rostlin až po dodání materiálu – zároveň ale stanovují pravidla pro údržbu i používání prostoru.

Paty stromů

Průvodce výběrem

Paty stromů

Výsadba u paty stromu v zástavbě musí splňovat požadavky na omezený prostor pro kořeny, odolnost vůči suchu a stresu z horka, nízké nároky na údržbu a robustní růst ve stinných, zhuštěných podmínkách s minimální hloubkou substrátu.

Světlo

Vlhkost půdy

Suchá

Normální

Mokrā

Úrodnost půdy

Chudā/neúrodnā

Středně úrodnā

Úrodnā

Velmi úrodnā

Rejstřík produktů

A Cibuloviny	B Směsi semen	C Trvalky
11, 12, 20, 54, 62, 63, 65, 86		31, 50, 51, 56, 71, 81, 91, 106, 109, 113
11, 12, 28, 29, 54, 62, 65, 86, 91		01, 17, 36, 50, 51, 52, 55, 56, 65, 71, 76, 81, 91, 99, 106, 108, 109, 113
11, 12, 17, 18, 19, 20, 28, 29, 32, 33, 34, 54, 62, 65, 69, 74, 75, 86, 91, 99		01, 36, 43, 52, 56, 65, 71, 81, 86, 99, 108, 109, 113
28, 29, 62, 65, 69, 74, 75, 86, 91, 99		01, 03, 19, 35, 45, 52, 56, 63, 67, 71, 86, 99, 108, 123
		03, 35, 45, 63, 67
62, 69, 74, 75, 99		03, 35, 45, 67, 123
		03, 35, 45, 67

A Cibuloviny

- 11 Anemone blanda
- 12 Anemone blanda 'White Splendour'
- 17 Chionodoxa forbesii
- 18 Chionodoxa forbesii 'Blue Giant'
- 19 Chionodoxa luciliae
- 20 Chionodoxa sardensis
- 28 Crocus angustifolius
- 29 Crocus korolkowii
- 32 Crocus tommasinianus
- 33 Crocus tommasinianus 'Barr's Purple'
- 34 Crocus tommasinianus 'Ruby Giant'
- 54 Ipheion uniflorum
- 62 Muscari armeniacum
- 63 Muscari azureum
- 65 Muscari latifolium
- 69 Narcissus cyclamineus 'Sailboat'
- 74 Narcissus 'Topolino'
- 75 Narcissus 'W.P. Milner'
- 86 Scilla siberica
- 91 Tulipa heweri
- 99 Tulipa turkestanica

C Trvalky

- 01 Achillea millefolium
- 03 Ajuga reptans
- 17 Blechnum spicant
- 19 Campanula rapunculoides
- 31 Dianthus carthusianorum
- 35 Dipsacus fullonum
- 36 Doronicum pardalianches
- 43 Galium odoratum
- 45 Geranium phaeum
- 50 Hieracium aurantiacum
- 51 Hieracium pilosella
- 52 Hypericum perforatum
- 55 Jasione montana
- 56 Knautia arvensis
- 63 Lunaria rediviva
- 65 Luzula sylvatica
- 67 Lysimachia nummularia
- 71 Malva sylvestris
- 76 Origanum vulgare
- 81 Polypodium vulgare
- 86 Prunella vulgaris
- 91 Reseda lutea
- 99 Scabiosa columbaria
- 106 Silene nutans
- 108 Stachys macrantha
- 109 Stachys officinalis
- 113 Teucrium scorodonia
- 123 Viola odorata

Atraktivní rostliny pod stromy

Má-li se výsadba v místech pod stromy v blízkosti kmene podařit, musí splňovat ekologické i praktické požadavky: rostliny musí být odolné vůči stínu, suchu a chudé půdě, nesmí poškozovat kořeny stromu ani způsobovat stromu jiné komplikace.

Sasanka rozkošná

Sasanka rozkošná (*Anemone blanda* 'White Splendour') potřebuje po výsadbě trochu vláhy, aby dobře zakořenila. Jakmile se jednou uchytí, vrací se tahle drobná jarní cibulovina rok co rok, dokonce i na méně úrodných místech.

Modřenec (*Muscari*) potřebuje jen malé výsadbové místo, takže není nutné hluboké kopání a nehrozí poškození kořenů stromu. Kromě toho kvete brzy na jaře, kdy stromy ještě nemají listy, takže může maximálně využít slunečního světla. Postupem času zplaňuje prostřednictvím semen.

Modřenec

Dobromysl obecná (*Origanum vulgare*) výborně prospívá na suchých, slunných místech, jako pod stromy, kde je půda často chudá a rychle vysychá. Je to středomořská rostlina, která navíc přitahuje včely a motýly — tím výrazně podporuje městskou biodiverzitu.

Dobromysl obecná

Řebříček obecný

Řebříček obecný (*Achillea millefolium*) roste téměř na jakékoli půdě. Snáší sucho, polostín i plné slunce a odolává i mírně znečištěné nebo zasolené půdě. Díky své výjimečné odolnosti je ideální pro často chudé a suché půdy v blízkosti stromů.

Tipy pro výsadbu ve stromových mísách

Stromová mísa nebývá obecně příliš velká, přesto je velmi vhodné ji vegetačně upravit. Opakování stejné výsadby v uličním prostoru působí klidně a je navíc efektivnější z hlediska pořizovacích nákladů i údržby.

Počty na m²

V závislosti na velikosti stromové mísy a druhu stromu můžete určit, co lze pod strom vysadit. Hloubka výsadby je důležitá u stromů s mělce uloženým kořenovým systémem.

Pokud se rozhodnete pro výsadbu jarně kvetoucích cibulovin v kombinaci s trvalkami, neměla by směs být příliš pestrá. Větší podíl stejných rostlin zajistí, že stromová mísa dříve zaroste a tím se sníží potřeba údržby. V průměru postačí 7 až 9 rostlin na m² z tohoto katalogu, aby byl už za jednu sezónu prostor plně zarostlý. V závislosti na typu zvolené cibuloviny (a tedy i její velikosti) vysazujete 10–20 cibulek na m².

Letní vzhled můžete zpestřit i tím, že vysejete naši speciální směs semen pro suchá stanoviště. Doporučujeme však vysévat 5 gramů na m².

Nová výsadba

Nová výsadba potřebuje k nastartování růstu dostatek vláhy. Nezapomeňte to zmínit ve své objednávce nebo v zadání zakázky.

Zavedení

Magnet pro včely

Cibuloviny jsou nepostradatelným prvkem zeleně přátelské k hmyzu

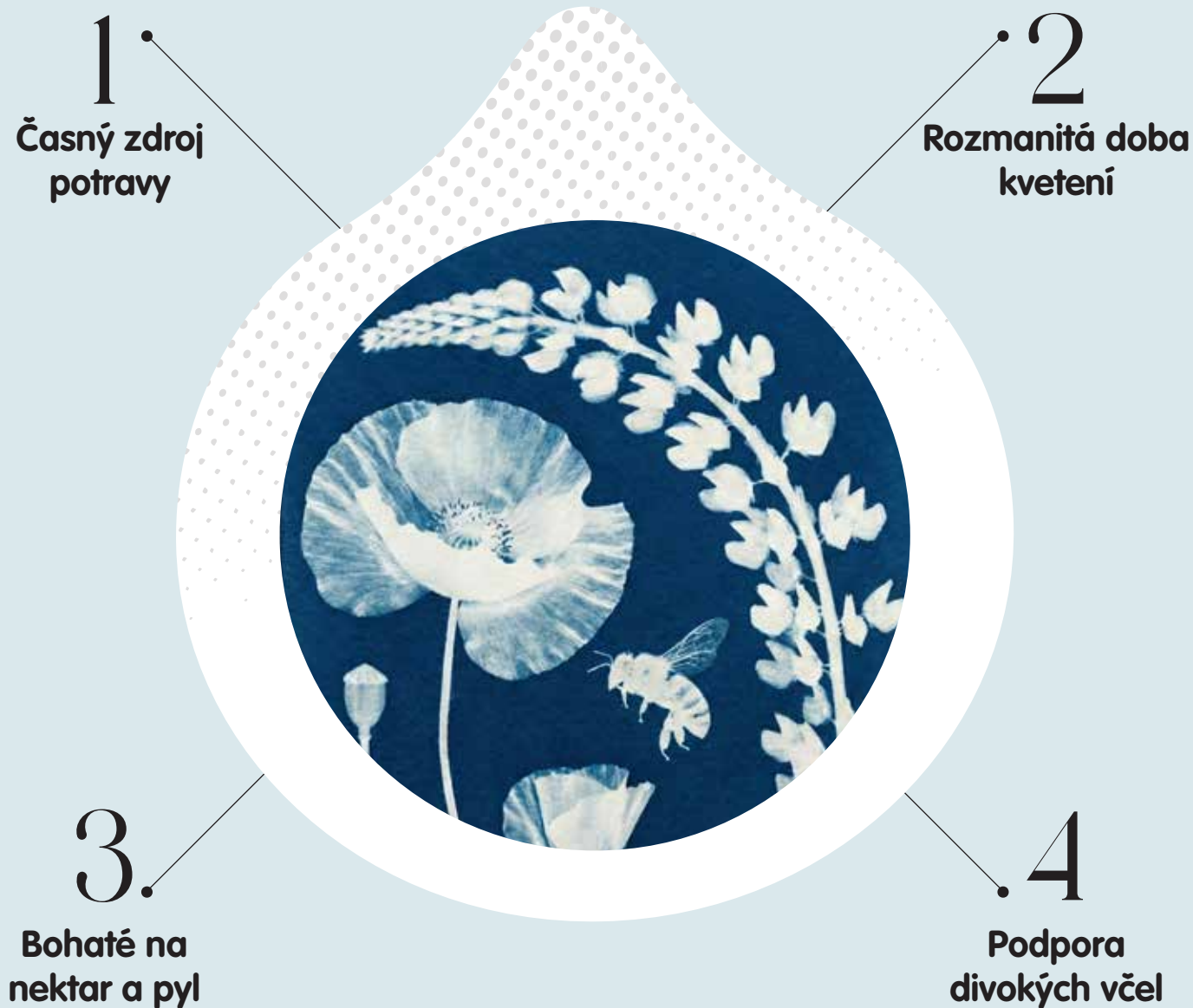
Poskytují včelám potravu již brzy na jaře, zajišťují dlouhé období kvetení a jsou bohaté na nektar i pyl. Kromě toho přispívají k biodiverzitě a podporují jak medonosné včely, tak i divoké druhy včel.

Podívejte se do rejstříku a získejte inspiraci i informace o tom, jak naše cibuloviny a rostliny prospívají hmyzu.

Řada zplanělých cibulovin slouží jako přirozený zdroj potravy pro včely.

Cibuloviny jsou z několika důvodů cenným doplňkem výsadby přátelské k včelám:

1. Časný zdroj potravy

Mnoho cibulovin kvete už brzy na jaře, například krokusy, sněženky a modřence. To je právě doba, kdy se včely probouzejí ze zimního klidu a začínají hledat nektar a pyl. Protože je tou dobou velmi málo jiných kvetoucích rostlin, jsou cibuloviny pro hmyz naprosto zásadní.

2. Rozmanitá doba kvetení

Kombinací cibulovin s jinými rostlinami lze zajistit dlouhé období květu – od časného jara až do pozdního podzimu. To pomáhá včelám nacházet potravu po celé vegetační období. Díky podzimně kvetoucím cibulovinám, jako jsou krokusy a ocúny, můžete kvetoucí sezónu prodloužit téměř až do konce podzimu!

3. Bohaté na nektar a pyl

Mnoho cibulovin je bohatých na nektar a pyl, což je zásadní pro podporu včel i jejich larev.

4. Podpora divokých včel

Cibuloviny neprospívají jen včele medonosné, ale i mnoha druhům divokých včel. Některé druhy včel se specializují na určité typy květů v určité období jejich kvetení.

Zelená střecha

7

Zelená střecha

Zelené střechy zvyšují kvalitu života tím, že v létě ochlazují budovy, filtrují prachové částice a tlumí hluk i záření. Jsou vhodné pro střechy, které nejsou příliš šikmé, jejich konstrukce je dostatečně pevná a střecha je vodotěsná a odolná vůči prorůstání kořenů. Ve městě pomáhají zelené střechy předcházet přetížení kanalizace tím, že zadržují dešťovou vodu a postupným odváděním zabraňují jejímu přehlcení.

Zelené střechy: z šedé na zelenou – každý metr se počítá.

Zelené střechy: zeleň ve výškách

Když se místní samospráva pustí do zakládání zelených střech, je to silný signál udržitelného a prozíravého plánování. Ukazuje, že i tam, kde je prostoru málo, lze zeleň vytvářet efektivně a okamžitě tak přispět ke zdravějšímu, chladnějšímu a klimaticky odolnějšímu prostředí. Dobrymi příklady lze motivovat obyvatele i firmy, aby se k „zelené vlně“ přidali.

Rozlišujeme několik typů zelených střech, z nichž každá se vyznačuje specifickými vlastnostmi a možnostmi použití:

Extenzivní zelená střecha je lehká, nenáročná na údržbu, poskytuje ochlazení, zadržování vody a prostor pro jednoduché rostliny, jako jsou rozchodníky a byliny.

Intenzivní zelená střecha je těžší, s vyššími nároky na údržbu, umožňuje růst trav, keřů a dokonce stromů; je to vlastně zahrada

na střeše.

Polointenzivní zelená střecha nabízí rozmanitou výsadbu, například byliny a trávy, přičemž poskytuje vyšší biodiverzitu než extenzivní střecha a vyžaduje méně údržby než střecha intenzivní.

Biodiverzitní / přírodní střecha je ekologicky navržena tak, aby poskytovala prostor pro hmyz, ptáky a i místní vegetaci, a tím posilovala městskou biodiverzitu.

Pěstební střecha (střešní zahrada pro pěstování) je intenzivně využívaná,

vyžaduje hodně údržby a slouží k produkci potravin, často s významnou sociální nebo vzdělávací funkcí.

Tento katalog se zabývá typy použití střešní zeleně ve veřejném prostoru, které nemusejí procházet stavebně-technickým posouzením.

*Chcete-li zelenou
střechu obohatit
cibulovinami
a kvetoucími
rostlinami, použijte
na pomoc průvodce
výběrem.*

Výsadba a údržba zelených střech

Pro různé typy zelených střech uvedených v katalogu existují různé systémy výsadby.

Extenzivní zelené střechy nabízejí několik možností:

- ✓ Rolované rohože rozchodníků: Předpěstované vegetační rohože, které stačí rozvinout, a nabídnou okamžitou zeleň s nízkými nároky na údržbu.
- ✓ Systém volných vrstev: Flexibilní skladba s drenážními vrstvami, substrátem a výsadbou, vhodná pro individuální řešení a dlouhodobé použití.
- ✓ Systémy plug & plant: Moduly s mladými rostlinami, které se snadno instalují a jsou ideální pro projekty typu „udělej si sám“.

Pro polointenzivní zelené střechy existují relativně jednoduché systémy, které spojují vyšší biodiverzitu s dobře zvládnutelnou instalací.

- ✓ Modulární nádoby s kombinovanou výsadbou: Předem naplněné nádoby s bylinami, trávami a malými keři vytvářejí flexibilní, rozšiřitelný systém vhodný pro střechy se střední nosností.
- ✓ Vícevrstvý pěstební systém s obohaceným substrátem: Vícevrstvý pěstební systém s výživným substrátem a rozmanitou výsadbou nabízí vizuální pestrost a podporuje biodiverzitu. Ve srovnání s extenzivními systémy je sice těžší, ale stále dobře udržitelný.
- ✓ Plug & plant s kombinovanými druhy: Modulární zelená střecha s mladými rostlinami poskytuje vysokou ekologickou hodnotu a přirozený vývoj vegetace, a zároveň nabízí jednoduché použití i instalaci.

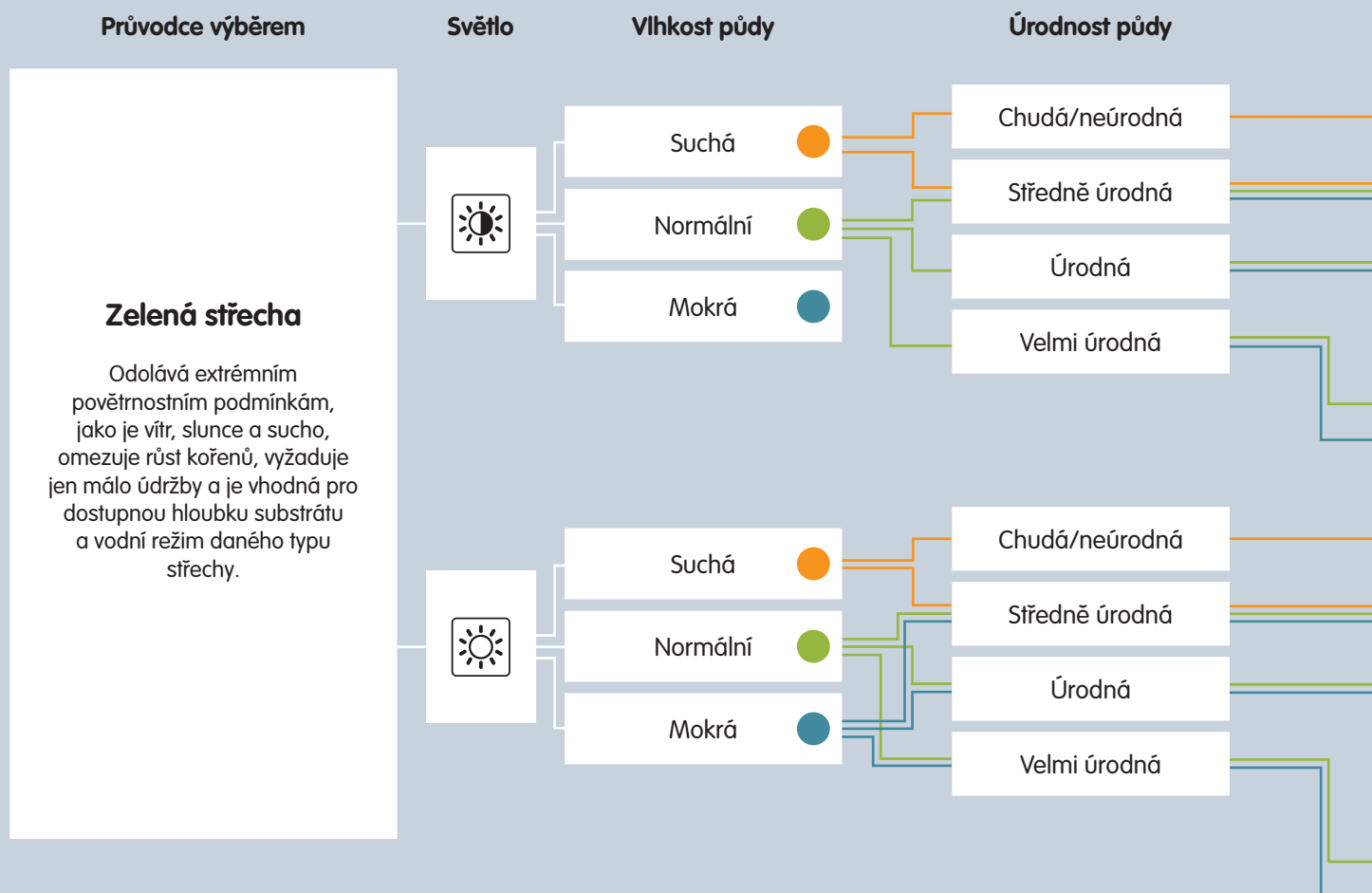

Pro biodiverzitní přírodní střechu se používají výsadbové systémy, které napodobují fungování přirozených ekosystémů.

- ✓ Tento systém se skládá z vrstev ochranné textilie, drenážní rohože s retenční kapacitou (2–6 cm), filtrační textilie, výživného substrátu (12–30 cm) a výsadby střešních květů a bylin.
- ✓ Výsadbu tvoří původní střešní květiny a byliny, vysévané semeny, které odpovídají místní flóře a podporují biodiverzitu.
- ✓ Ekologické doplňky – jako hnízdní budky, dřevěné bloky a drobné keře – poskytují potravu, úkryt i hnízdní příležitosti pro ptáky, včely a další hmyz.

Zelená střecha

A Cibuloviny

06 Allium moly	48 Galanthus nivalis	86 Scilla siberica
09 Allium unifolium	49 Galanthus woronowii	90 Tulipa clusiana var. chrysantha
11 Anemone blanda	54 Ipheion uniflorum	91 Tulipa heweri
12 Anemone blanda 'White Splendour'	62 Muscari armeniacum	92 Tulipa humilis
17 Chionodoxa forbesii	63 Muscari azureum	93 Tulipa kolpakowskiana
18 Chionodoxa forbesii 'Blue Giant'	64 Muscari comosum	94 Tulipa linifolia
19 Chionodoxa luciliae	65 Muscari latifolium	95 Tulipa polychroma
20 Chionodoxa sardensis	66 Muscari muscarimi	96 Tulipa saxatilis
28 Crocus angustifolius	67 Muscari neglectum	98 Tulipa tarda
29 Crocus korolkowii	81 Puschkinia libanotica	99 Tulipa turkestanica
32 Crocus tommasinianus	82 Puschkinia libanotica 'Alba'	100 Tulipa urumiensis
33 Crocus tommasinianus 'Barr's Purple'	84 Scilla litardierei	
34 Crocus tommasinianus 'Ruby Giant'	85 Scilla mischtschenkoana	

Rejstřík produktů

A Cibuloviny

B Směsi semen

C Trvalky

	07	01, 114, 122
06, 09, 11, 12, 20, 32, 33, 34, 49, 86	07	42, 55, 74, 95, 96
06, 09, 11, 12, 17, 18, 19, 28, 29, 32, 33, 34, 48, 62, 63, 84, 85, 86	07	42, 95, 105, 107
		105
06, 11, 12, 17, 18, 19, 28, 29, 32, 33, 34, 48, 62, 63, 84, 85, 86		05, 105, 107
		105
11, 12, 17, 18		105
		105
54	07	10, 31, 40, 44, 51, 56, 96, 114, 115, 118, 122
06, 11, 12, 20, 32, 33, 34, 54, 62, 81, 82, 86, 90, 98	07	01, 10, 31, 40, 42, 44, 55, 56, 74, 76, 79, 82, 95, 115, 118
06, 11, 12, 17, 18, 19, 28, 29, 32, 33, 34, 54, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 81, 82, 84, 85, 86, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 98, 99, 100	07	01, 42, 44, 56, 76, 79, 82, 86, 99, 105, 107, 118
		44, 105
06, 11, 12, 17, 18, 19, 28, 29, 32, 33, 34, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 81, 82, 84, 85, 86, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 98, 99, 100		01, 05, 56, 60, 61, 76, 86, 99, 105, 107
		105
11, 12, 17, 18, 62		01, 105
		105

B Směsi semen

C Trvalky

07 Sřechy & Hřbitovy

01 Achillea millefolium
 05 Allium schoenoprasum
 10 Anthyllis vulneraria
 31 Dianthus carthusianorum
 40 Festuca ovina
 42 Fragaria vesca
 44 Galium verum
 51 Hieracium pilosella
 55 Jasione montana
 56 Knautia arvensis
 60 Linaria vulgaris
 61 Lotus corniculatus
 74 Molinia caerulea

76 Origanum vulgare
 79 Plantago media
 82 Potentilla argentea
 86 Prunella vulgaris
 95 Salvia sclarea
 96 Sanguisorba minor
 99 Scabiosa columbaria
 105 Silene dioica
 107 Silene vulgaris
 114 Thymus pulegioides
 115 Thymus serpyllum
 118 Verbascum nigrum
 122 Veronica officinalis

Atraktivní rostliny pro střešní zahrady

Rozchodník (Sedum) představuje pevný základ pro zelené střechy, ale velmi vhodné jsou také divoké květiny, jako kopretina, šalvěj luční, chrpa luční, vlčí mák, řebříček obecný a mateřídouška úzkolistá. Pro ještě pestřejší jarní efekt lze přidat i cibuloviny, například krokusy, narcisy, modřence, drobné plané tulipány či ladoňky.

Plané tulipány

Plané tulipány, např. tulipán botanický Clusiana, jsou zvláště vhodné pro střešní výsadbu: v přírodě rostou na slunných, suchých loukách a řídkých lesních okrajích – v podmínkách, které se velmi podobají extenzivní střešní zahradě. Kvetou brzy, jsou víceleté a vnášejí do střešní výsadby hravý, přirozený akcent.

Puškinie ladoňkovitá (*Puschkinia libanotica*) je cibulovina velmi vhodná pro zelené střechy díky ranému kvetení, kompaktnímu růstu a vysoké odolnosti vůči suchu. Jemné světle modré nebo bílé květy se objevují už na začátku jara a dodávají střеше barvu v době, kdy ostatní druhy teprve začínají růst.

Puškinie ladoňkovitá

Česnek zlatožlutý (*Allium moly*) je výbornou volbou pro střešní zeleň díky vysoké toleranci pro slunná, suchá stanoviště. Jeho jasně žluté květy se objevují na konci jara a rostlina vyžaduje jen minimální péči.

Česnek zlatožlutý

Bezkoleneč modrý

Bezkoleneč modrý (*Molinia caerulea*) je vhodný pro střešní zahrady, protože v přírodě roste na chudých, vlhkých až suchých půdách a dobře snáší vítr i slunce. Jeho jemné, vlnící se laty dodávají střеше přirozený vzhled a zůstávají dekorativní i v zimě.

Tipy pro výsadbu na zelené střeše

Obecná doporučení pro vegetační úpravy střech se formulují jen velmi obtížně. To souvisí především se skladbou substrátové vrstvy, nosnou konstrukcí a účelem zelené střechy.

Počty na m²

U zelených střech se většinou neudává přesný počet rostlin na m², ale spíše hmotnost na m². To souvisí s použitím předpěstovaných systémů, kde jsou rostliny už předem vysazené v kazetách nebo rohožích. V takovém případě se rovnou vysazuje jako půdní pokryv, často s 20 až 30 rostlinami na m².

Je-li vrstva substrátu silnější, můžete vytvořit běžný výsadbový plán s vhodnými cibulovinami a rostlinami pro zelenou střechu. V takovém případě se používají běžné počty na m², stejně jako u jiných výsadbových ploch na úrovni terénu.

Nová výsadba

Nová výsadba potřebuje k nastartování růstu dostatek vláhy. Nezapomeňte to zmínit ve své objednávce nebo v zadání zakázky.

Stručné vysvětlení

Tento rejstřík obsahuje všechny uvedené cibuloviny, trvalky a směsi květinových semen, které jsou uvedeny v průvodcích výběrem v jednotlivých kapitolách.

U všech položek je uvedeno co nejvíce doplňujících produktových informací, abyste se při tvorbě vašeho výsadbového projektu či plánu mohli správně rozhodnout.

- Všimněte si, že ne všechny trvalky mají přiřazené číslo artiklu. To znamená, že tyto rostliny u nás nelze zakoupit, považujeme je však za natolik důležité, že si zaslouží pozornost. U všech objednatelných trvalek je minimální objednávkou 1 přeprava s 24 květináči (P9).
- Rovněž jsou obsaženy doplňující informace o tom, které rostliny podporují biodiverzitu tím, že poskytují potravu, úkryt a hnízdní možnosti konkrétním živočichům a hmyzu.

Přejeme vám mnoho úspěchů při vytváření krásné, přírodní a biologicky rozmanité zeleně!

A Květinové cibule

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrá	Velmi úrodná	Úrodná	Středně úrodná	Chudá/neúrodná	Vápenitá	Bohatá na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Allium aflatunense	16001		70	6-7																
	Allium caeruleum	16004		60	6-7																
	Allium caesium	16210		25-40	5-6																
	Allium cernuum	16019		35	6																
	Allium flavum	16020		35	7																
	Allium moly	16010		25	5																
	Allium sphaerocephalon	16012		60	7																

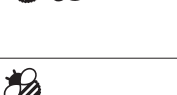
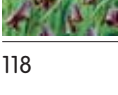
A Květinové cibule

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrā	Velmi úrodnā	Úrodnā	Sřředně úrodnā	Chudā/neúrodnā	Vāpenitā	Bohatā na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Allium triquetrum	16014		40	4																
	Allium unifolium	16223		30	5																
	Allium ursinum	16021		30	5																
	Anemone blanda	36023		15	4																
	Anemone blanda 'White Splendour' *	36025		15	4																
	Anemone nemorosa	36027		15	3																
	Anemone ranunculoides	36029		15	3																
	Arum italicum	29009		40	4																
	Arum maculatum	29069		40	4																
	Chionodoxa forbesii	16153		10	3																
	Chionodoxa forbesii 'Blue Giant' *	16176		20	3																
	Chionodoxa luciliae	16030		15	3																
	Chionodoxa sardensis	16033		10	3																
	Colchicum autumnale	29064		15	9																
	Colchicum cilicicum	29085		20	9																
	Colchicum 'The Giant' *	29086		15	9																
	Convallaria majalis	16154		20	5																
	Corydalis cava (syn. Bulbosa)	16155		20	4																

Index

A Květinové cibule

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrā	Velmi úrodnā	Úrodnā	Sředně úrodnā	Chudā/neúrodnā	Vāpenitā	Bohatā na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Corydalis decipiens	16156		30	4																
	Corydalis solida	16034		25	4																
	Crocus angustifolius	14024		5	2-3																
	Crocus korolkowii	14037		10	2-3																
	Crocus sativus	29067		10	10																
	Crocus speciosus	29068		15	10																
	Crocus tommasinianus	14025		10	3																
	Crocus tommasinianus 'Barr's Purple' *	14022		5-10	2-3																
	Crocus tommasinianus 'Ruby Giant' *	14023		5-10	2-3																
	Cyclamen coum ssp. coum	16035		10	3																
	Cyclamen hederifolium	16036		15	10																
	Eranthis cilicica	16157		5	3																
	Eranthis hyemalis	16039		5	3																
	Erythronium dens-canis	16158		15	4																
	Erythronium 'Pagoda' *	16048		25	4																
	Erythronium revolutum 'White Beauty' *	16159		25	4																
	Fritillaria acmopetala	16160		50	4																
	Fritillaria elwesii	16161		30	4																

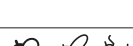
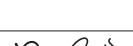
A Květinové cibule

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrā	Velmi úrodnā	Úrodnā	Sřředně úrodnā	Chudā/neúrodnā	Vāpenitā	Bohatā na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Fritillaria meleagris	16054		20	4																
	Fritillaria michailovskyi	16132		20	4																
	Fritillaria uva-vulpis	16137		30	4																
	Galanthus elwesii	16162		25	2																
	Galanthus nivalis	16058		15	2																
	Galanthus woronowii	16222		20	2																
	Hyacinthoides hispanica (bílā)	16147		30	4																
	Hyacinthoides hispanica (modrá)	16149		30	4																
	Hyacinthoides hispanica (růžová)	16148		30	4																
	Hyacinthoides non-scripta	16151		20	5																
	Ipheion uniflorum	16069		15	5																
	Leucojum aestivum 'Gravetye Giant' *	16078		40	4																
	Leucojum vernal	16164		20	3																
	Lilium henryi	24050		120	7-8																
	Lilium lancifolium	24103		120	7-8																
	Lilium leichtlinii	24129		120	7-8																
	Lilium martagon 'Albi Morning' *	24130		110	7-8																
	Lilium martagon 'Purple Morning' *	24131		90	7-8																

Index

A Květinové cibule

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrá	Velmi úrodná	Úrodná	Sřadně úrodná	Chudá/neúrodná	Vápenitá	Bohatá na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Muscari armeniacum	16079		15	3-4																
	Muscari azureum	16235		15	4																
	Muscari comosum	16084		15	4																
	Muscari latifolium	16086		15	4																
	Muscari muscarimi	16165		10	4																
	Muscari neglectum	16166		15	4																
	Narcissus cordubensis	15729		25	4																
	Narcissus cyclamineus 'Sailboat' *	15060		30	4																
	Narcissus poeticus recurvus	15077		45	5																
	Narcissus poeticus 'Actaea' *	15067		45	5																
	Narcissus pseudonarcissus lobularis	15079		20	3																
	Narcissus pseudonarcissus subsp. obvallaris			30	3																
	Narcissus 'Topolino' *	15707		15	3																
	Narcissus 'W.P. Milner' *	15706		20	3																
	Narcissus 'Mrs. Langtry' *	15101		45	4																
	Nectaroscordum siculum subsp. bulgaricum	16088		90	6																
	Ornithogalum balansae	16167		15	4																
	Ornithogalum nutans	16091		25	5																

A Květinové cibule

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrā	Velmi úrodnā	Úrodnā	Sředně úrodnā	Chudā/neúrodnā	Vāpenitā	Bohatā na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Ornithogalum umbellatum	16092		15	4																
	Puschkinia libanotica	16093		15	4																
	Puschkinia libanotica 'Alba' *	16094		15	4																
	Scilla bifolia	16096		15	3																
	Scilla litardierei	16102		15	5																
	Scilla mischtschenkoana	16105		15	4																
	Scilla siberica	16103		15	4																
	Sternbergia lutea	29070		15	10																
	Trillium erectum	16168		30-35	4-5																
	Trillium grandiflorum	16169		30-40	4-5																
	Tulipa clusiana var. chrysantha	12881		20	4-5																
	Tulipa heweri	12713		20	4																
	Tulipa humilis	12882		10	3-4																
	Tulipa kolpakowskiana	12883		20	4																
	Tulipa linifolia	12008		15	4																
	Tulipa polychroma	12011		10	3-4																
	Tulipa saxatilis	12358		30	4-5																
	Tulipa sylvestris	12012		35	4																

Index

A Květinové cibule

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrā	Velmi úrodnā	Úrodnā	Sřředně úrodnā	Chudā/neúrodnā	Vāpenitā	Bohatā na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Tulipa tarda	12013	Yellow	10	4																
	Tulipa turkestanica	12014		25	3-4																
	Tulipa urumiensis	12754	Yellow	15	4																
	Zantedeschia aethiopica	26012		50	9																

* V některých případech jsme se rozhodli zvolit kultivar místo divokého druhu. Důvodem byla dostupnost nebo vitalita těchto cibulovin.

B Směsi semen

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrā	Velmi úrodnā	Úrodnā	Sřředně úrodnā	Chudā/neúrodnā	Vāpenitā	Bohatā na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Všeterén	57084	Multi	80-100	4-9																
	Suchomilná	57085	Multi	40-60	4-9																
	Pod stínem	57086	Multi	20-80	4-9																
	Mokřadní	57087	Multi	60-80	4-9																
	Midi-trvalky	57088	Multi	30-60	3-10																
	Maxi-trvalky	57089	Multi	50-100	4-9																
	Sřechy & Hřbitovy	57090	Multi	10-30	4-9																

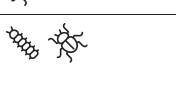
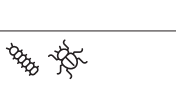
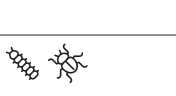
C Trvalky

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrá	Velmi úrodná	Úrodná	Středně úrodná	Chudá/neúrodná	Vápenitá	Bohatá na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Achillea millefolium	75001		20-60	6-11																
	Achillea ptarmica			60	7-9																
	Ajuga reptans	75002		20	4-6																
	Alchemilla vulgaris	75003		30	5-8																
	Allium schoenoprasum			30	5-7																
	Althaea officinalis			150	6-9																
	Anchusa officinalis			65	5-10																
	Angelica archangelica			170	6-9																
	Anthoxanthum odoratum			30-45	4-6																
	Anthyllis vulneraria			15-30	5-9																
	Asplenium scolopendrium			30-50																	
	Asplenium trichomanes			10																	
	Athyrium filix-femina			70																	
	Ballota nigra			75	6-10																
	Barbarea vulgaris			55	4-6																
	Bistorta officinalis (syn. Persicaria bistorta)			80	6-8																
	Blechnum spicant	75004		30																	
	Briza media			35	5-8																

Index

C Trvalky

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrá	Velmi úrodná	Úrodná	Sřadně úrodná	Chudá/neúrodná	Vápenitá	Bohatá na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Campanula rapunculoides			85	6-8																
	Campanula rapunculus			75	5-8																
	Campanula rotundifolia			40	6-10																
	Campanula trachelium			75	6-8																
	Cardamine pratensis			35	4-6																
	Carex pendula			100	5-6																
	Centaurea jacea	75005		40-50	6-10																
	Centaurea scabiosa			80	5-8																
	Chelidonium majus			60	5-11																
	Cymbalaria muralis			10	5-9																
	Deschampsia cespitosa	75006		70	7-8																
	Deschampsia flexuosa			50	6-7																
	Dianthus carthusianorum			35	7-8																
	Dianthus superbus			45	7-9																
	Digitalis lutea			70	6-7																
	Digitalis purpurea			90	5-10																
	Dipsacus fullonum (syn. Dipsacus sylvestris)			145	7-9																
	Doronicum pardalianches			80	4-6																

C Trvalky

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrá	Velmi úrodná	Úrodná	Sřadně úrodná	Chudá/neúrodná	Vápenitá	Bohatá na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Dryopteris dilatata			50																	
	Dryopteris filix-mas	75007		70-90																	
	Festuca gigantea			150	6-9																
	Festuca ovina			30	5-7																
	Filipendula vulgaris	75008		40	6-7																
	Fragaria vesca			10	5-7																
	Galium odoratum	75009		20	5-6																
	Galium verum			45	6-10																
	Geranium phaeum			50	5-9																
	Geranium sanguineum	75010		20-30	6-8																
	Geum rivale			30	5-6																
	Geum urbanum			45	5-7																
	Hesperis matronalis			65	5-7																
	Hieracium aurantiacum			35	5-7																
	Hieracium pilosella			30	5-10																
	Hypericum perforatum			50	6-9																
	Iris pseudacorus			85	5-7																
	Isatis tinctoria			95	5-6																

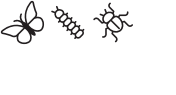
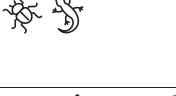
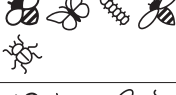
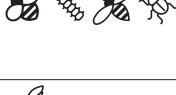
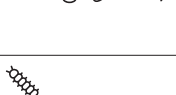
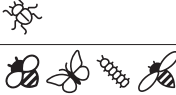
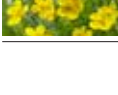
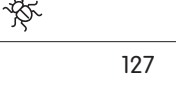

Index

C Trvalky

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrá	Velmi úrodná	Úrodná	Sřadně úrodná	Chudá/neúrodná	Vápenitá	Bohatá na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Jasione montana		Blue	25	6-8																
	Knautia arvensis		Purple	40	6-10																
	Lamium galeobdolon		Yellow	40	4-6																
	Leonurus cardiaca		Pink	60	6-8																
	Leucanthemum vulgare	75011		40-60	5-8																
	Linaria vulgaris		Yellow	60	6-10																
	Lotus corniculatus		Yellow	15	5-10																
	Lunaria annua		Purple	65	5-6																
	Lunaria rediviva	75012	Purple	70	5-7																
	Luzula pilosa		Red	25	4-5																
	Luzula sylvatica		Red	45	5-6																
	Lychnis flos-cuculi	75013	Pink	40-60	5-6																
	Lysimachia nummularia		Yellow	5	5-6																
	Lysimachia vulgaris		Yellow	105	6-8																
	Lythrum salicaria	75014	Pink	95	6-9																
	Malva moschata	75015	Pink	50-70	7-9																
	Malva sylvestris	75016	Pink	80-120	6-10																
	Mentha longifolia		Purple	90	7-9																

C Trvalky

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrá	Velmi úrodná	Úrodná	Sřadně úrodná	Chudá/neúrodná	Vápenitá	Bohatá na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Mentha pulegium			25	8-9																
	Molinia caerulea	75017		120	7-9																
	Ononis spinosa			35	6-9																
	Origanum vulgare	75018		40	6-8																
	Osmunda regalis	75019		120																	
	Pimpinella saxifraga			45	7-9																
	Plantago media			35	5-6																
	Polygonatum multiflorum			45	5-6																
	Polypodium vulgare	75020		30																	
	Potentilla argentea			25	6-7																
	Potentilla erecta			35	6-8																
	Primula elatior	75021		25	3-5																
	Primula veris	75022		25	4-6																
	Prunella vulgaris			25	5-10																
	Pteridium aquilinum			150																	
	Pulmonaria officinalis			30	3-5																
	Pulsatilla vulgaris			15	3-5																
	Ranunculus flammula			45	6-10																

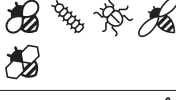

Index

C Trvalky

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrá	Velmi úrodná	Úrodná	Sřadně úrodná	Chudá/neúrodná	Vápenitá	Bohatá na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Reseda lutea		Yellow	40	5-9																
	Rumex acetosa		Red	75	5-6																
	Ruta graveolens	75023	Yellow	50	5-9																
	Salvia pratensis	75024	Purple	60-80	5-6																
	Salvia sclarea	75025	Pink	90	6-7																
	Sanguisorba minor		Red	50	7-9																
	Sanguisorba officinalis		Red	65	6-9																
	Saponaria officinalis	75026	Pink	50-80	7-9																
	Scabiosa columbaria	75027	Purple	60	6-9																
	Scutellaria galericulata		Blue	35	6-9																
	Securigera varia		Pink	80	6-9																
	Sedum album			20	6-7																
	Serratula tinctoria		Purple	60	6-9																
	Silene baccifera (syn. Cucubalus baccifer)		Green	95	7-8																
	Silene dioica		Pink	60	4-10																
	Silene nutans			45	5-7																
	Silene vulgaris			45	5-9																
	Stachys macrantha (syn. Betonica macrantha)		Purple	60	6-8																

C Trvalky

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrá	Velmi úrodná	Úrodná	Středně úrodná	Chudá/neúrodná	Vápenitá	Bohatá na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Stachys officinalis (syn. Betonica officinalis)	75028		40-60	6-8																
	Symphytum officinale			65	4-8																
	Tanacetum vulgare	75029		80-120	6-9																
	Teucrium chamaedrys			25	7-9																
	Teucrium scorodonia			45	6-8																
	Thymus pulegioides			30	6-10																
	Thymus serpyllum			15	6-9																
	Valeriana officinalis	75030		90-120	6-9																
	Verbascum densiflorum	75031		60-120	7-10																
	Verbascum nigrum			105	6-9																
	Verbena officinalis			50	6-10																
	Veronica austriaca teucrium			30	5-6																
	Veronica longifolia (syn. Pseudolysimachion longifolium)	75032		80-90	7-8																
	Veronica officinalis			30	5-8																
	Viola odorata			10-15	3-4																

C Trvalky

		Číslo položky	Barva	Výška v cm	Doba květu (měsíc)	Slunce	Polostín	Stín	Suchá	Normální/Vlhká	Vlhká/Mokrá	Velmi úrodná	Úrodná	Středně úrodná	Chudá/neúrodná	Vápenitá	Bohatá na humus	Hodnota pH	Toxický	Mechanizované sázení	Atraktivní pro
	Tram Wild 'Dark Wilderness'	29687		15-60	3-7																
	Tram Wild 'Rich and Wild'	29684		15-120	3-8																
	Tram Wild 'Wild Whisper'	29696		30-120	3-7																
	Tram Wild 'Born to be Wild'	29729		15-90	3-8																

Piktogramy

Expozice slunce

> 6 hodin slunce denně

Expozice slunce

3–6 hodin slunce denně

Expozice slunce

< 3 hodiny slunce denně

Vlhkost půdy

Preferuje drenážovanou půdu

Vlhkost půdy

Preferuje provlhlčenou půdu

Vlhkost půdy

Preferuje velmi vlhkou půdu

Vyžaduje kyselou půdu

Vyžaduje humózní půdu

Přitahuje hmyz

Vysvětlení symbolů

Následující symboly se v indexu používají k označení atraktivity cibulovin a trvalek pro konkrétní skupiny živočichů.

Divoká včela

Můra

Slunéčko sedmítečné

Čmelák

Motýl

Mlok

Včela medonosná

Vážka

Pták

Pestřenka, vosička

Housenka

Verver Export Evropa

Jste připraveni na zeleň z přírody?

**Náš obchodní tým společnosti
Verver Export vám rád pomůže!**

Chcete, aby veřejná zeleň rozkvetla díky správnému výběru cibulovin, rostlin a osiv? Náš tým je vám k dispozici s odborným poradenstvím i praktickými řešeními.

Vaši regionální kontaktní osobu snadno najdete na našem webu: **www.ververexport.cz**.

Chcete nás kontaktovat přímo? Napište nám e-mail na **info@ververexport.nl** – rádi s vámi vše promyslíme!

**Naskenujte QR kód a
objevte pohodlí našeho
objednávkového seznamu a
ceníku!**

Jediným kliknutím získáte přístup k aktuálním cenám a všem detailům k cibulovinám, trvalkám a směsím květinových semen uvedených v tomto katalogu. Ideální pro sestavení rozpočtu i okamžité zadání objednávky.

Vždy aktuální, přehledné a rychlé – tak si snadno vyberete správně.

„Váš výběr pro udržitelnou, přírodní veřejnou zeleň začíná právě zde!“

Verver Export
Hasselaarsweg 30
1704 DX Heerhugowaard
Nizozemí
T: 00 31 72 505 1481
info@ververexport.nl
www.ververexport.cz

Vysoká kvalita, dodání nejlepších produktů

Originální a pečlivě sestavené směsi

Technické know-how

Váš spolehlivý, inovativní a perspektivní partner

**Vytvoření naší vlastní komunity:
Pro zelené myšlení a snění!**

